

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
12. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerkljem, razmnožen
na ciklostili. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Doberdoba
v Gocvi pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojskim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zasluženi Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 500 lir - Leto XXXIX. št. 206 (11.622)

Trst, sobota, 3. septembra

Štiriindvajset ur po tragediji nad Sahalinom priznanje Moskve

Sovjeti sprožili proti «jumbu» svetlobne izstrelke Sinoči se je v New Yorku sestal varnostni svet OZN

Agencija TASS piše, da niso zadeli letala in da je šlo za vohunsko akcijo - Reagan obtožil SZ tergrizma

Neutolažljivi jok žene in hčerke ene izmed žrtev

(Telefoto AP)

MOSKVA — Sinoči so v Moskvi priznali, da so sovjetski lovci izstrelili nekaj svetlobnih izstrelkov proti južnokorejskemu «boeingu», ki se je nato raztreščil v vodah blizu otoka Sahalin in v katerem je umrlo 269 oseb. Niso pa pojasnili, če so izstrelki zares zadeli letalo. To je ena izmed novosti včerajšnjega dne, potem ko je ves zahodni svet ogorčeno reagiral na «teroristično dejanje» sovjetske zveze, saj so vsi prepričani, da so «jumbo» sestrelili prav Sovjeti, čeprav je okrog tega še vedno veliko nepojasnjenega.

V svojem včerajšnjem poročilu sovjetska tiskovna agencija TASS piše, da je južnokorejsko letalo zavilo kar 500 km od svoje zračne poti in se je več kot dve uri zadrževalo nad Kamčatko in Sahalinom, ne da bi pri tem prišlo do položajskih luči. Zaradi tega so lovci izstrelili nekaj svetlobnih izstrelkov, nakar je letalo zapustilo sovjetski zračni prostor in nadaljevalo let proti Japonskemu morju. TASS pripominja, da je šlo brez dvoma za dobro organizirano vohunsko akcijo, kar je delo ameri-

ške CIA, ki skuša poslabšati medna-rodni položaj.

Tega mnenja seveda ni ameriški predsednik Reagan, ki je včeraj o- stro obtožil Sovjetsko zvezo teroriz- ma in sploh postavil pod vprašaj celotno njeno «miroljubno politiko». ZDA pa zaenkrat niso sprejele nobe- ne sankcije in niti Reagan jih ni napovedal. Kljub temu je za včeraj sklical ameriški svet za državno varnost, da bi razpravljali o tem dogodku in o bodočih korakih, kajti na dlani je, da pomeni tragedija nad otokom Sahalin zamrzitev v od- nosih med obema velesilama.

Sinoči se je na zahtevo ZDA in Japonske sestal tudi varnostni svet, ki bo razpravjal o celotni zadevi. Sklicanje varnostnega sveta OZN je podprla tudi Kanada, ob njej pa seveda še Južna Koreja.

Medtem prihajajo na dan novi ele- menti, ki naj bi potrjevali, da so južnokorejsko letalo sestrelili prav Sovjeti. Tako vsaj zatrjujejo v ZDA, ki pripominjajo, da je na «boeing» streljal lovec «Suhoi SU-15», obenem

pa priznavajo, da je letalo zares dvakrat kršilo sovjetski zračni pro- stor. Pri vsem tem pa ne odgovarja čas, ob katerem naj bi prišlo do sestrelitve. ZDA trdijo, da je bilo letalo sestreljeno ob 3.26 ponoči, medtem ko japonski zunanji minister Abe zatrjuje, da je do tega prišlo ob 3.38. Niti pričevanja nekaterih japon- skih ribičev, ki naj bi bili videli ek- splozijo, ne morejo razjasniti celot- nega dogajanja.

Ob vseh diplomatskih akcijah, ki so tekly v prejšnjih urah in seveda še tečejo, protestih, obtožbah in o- pravičevanjih oziroma zanikanjih, pa je stekla nekakšna «reševalna akci- ja», v kateri sodelujejo Japonci, Sov- jeti in, kaže, tudi Američani. Nobe- nih možnosti ni, da bi naleteli na preživele, skušajo pa najti razbitine letala, da bi ugotovili resnične vzroke tragedije. In tudi če je šlo za se- strelitev, je imela sovjetska vojska najbrž vzrok, ki pa je nikakor ne opravičuje: na Sahalinu so sovjetska oporišča izrednega strateškega po- mena, v bližini pa še štiri vojaške luke.

Ogorčenje in obsodbe vsega sveta

SEUL, TOKIO, WASHINGTON RIM — Tragični incident južnokorejskega leta'a je sprožil po vsem svetu osuplost zaradi nedoumljivosti dogodka in naj- ostreje obsodbe vseh vlad in mednarodnega javnega mnjenja. Kot prvo je treba omeniti reakcije v nepo- sredno prizadeti Južni Koreji, katere predsednik Chun Doo Hwan je obtožil SZ «barbarskega dejanja brez namena v zgodovini letalstva», zahteval «opravičilo in popolno obrazložitev incidenta» ter napovedal vse mo- žne diplomatske akcije.

V Tokiu je japonski zunanji minister Abe dejal, da bi se lahko odnosi s SZ poslabšali (sinoči so že odložili obisk kmetijskega ministra v Moskvo), vla- da pa proučuje z ZDA in Južno Korejo sporazumne pogoje. Nekaj desetih desničarskih skrajnežev je sku- šalo napasti sovjetsko veleposlaništvo, a jih je poli- cija zadržala. Tudi komunisti so izjavili, da predstavl- ja sestrelitev «jumba» neodpušljivo barbarsko dejanje. «Ogorčenje in obžalovanje» je izrazila tudi vlada. Ljudske republike Kitajske, predsednik avstralske vla- de Hawke je izrazil pa osuplost nad «barbarskim de- janjem», ki je v nasprotju z mednarodnimi odnosi.

V ZDA je bila obsodba vsesplošna, reakcije med po- litiki so pa bile različne. Načelnik republikanske leve v senatu Baker je na primer zatrdil, da «so ZDA dolžne nadaljevati dialog s SZ v iskanju miru», demokrat Kennedy je predlagal, naj bi zahodne drža- ve prekinile tovarni letalski promet proti SZ, Kissin- ger pa je označil zadržanje SZ za «sramotno in ne- odpustljivo» medtem ko so nekateri politiki zahtevali celo preklic dobav žita SZ.

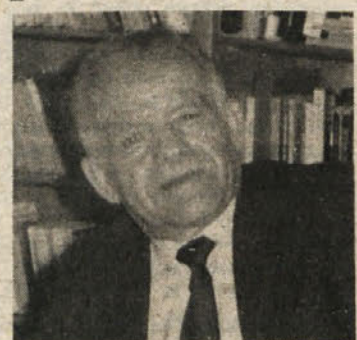
Kanadska vlada je napovedala najostrejši protest

v Moskvi, zelo ostro so pa reagirale tudi vse zahod- noevropske države. Generalni tajnik francoskega zu- nanjega ministrstva je pozval sovjetskega veleposla- nika Voroncova, kateremu je izrazil «veliko ogorče- nje» in zahteval nujna pojasnila, ki jih bo moral bržkone dati Gromiko v ponedeljek ob svojem pri- hodu v Pariz ministru Cheyssonu. V Londonu je vlad- ni glasnik dejal, da je dogodek neopravičljiv in izrazil zaskrbljenost za možno poslabšanje odnosov Vzhod - Zahod.

Podobne so bile reakcije tudi v Zahodni Nemčiji, Švici, Belgiji, Avstriji, Spaniji in Portugalski, kjer so vlade izrekle ostre obsodbe in zahtevale od SZ izčrpna pojasnila. V Rimu je predsednik vlade Craxi izjavil, da bi bili, ob potrditvi vesti, «pred groznim zločinom», plodom «neodgovorne odločitve kaknega pa- ranoika» in izrazil zaskrbljenost nad posledicami. Pa- pež je sporočil korejskemu kardinalu le «globoko so- žalje» in «molitev za mir na svetu», toda vatikansko glasilo je mnogo ostreje obsodilo incident.

Zelo ostre obsodbe so izrazile tudi vse italijanske politične in družbene sile. Razlika je zgolj v posledicah, ki jih iz tragičnega incidenta izvajajo. Medtem ko socialdemokrati in liberalci, poleg seveda skrajne desnice, pozivajo k zaostrovanju odnosov s SZ, za- stopniki KPI in levičarskih skupin ter delavskih or- ganizacij in enotne sindikalne zveze dodajajo sicer nedvoumni obsodbi poudarek, da prav ta tragičen do- godek opozarja na skrajno mejo mednarodne napetosti in zato na potrebo po pospeševanju naporov za popu- ščanje, razorožitev in vzpostavitev trdnjših pogojev za mir na svetu.

Bo Šamir novi premier Izraela?

Jichak Šamir bo verjetno novi predsednik vlade v Izraelu. Sle- dil bo Beginu, ki odstopa in bo zapustil mesto zunanjega mini- stra, kjer je bil do sedaj.

Kdo je Šamir? Izraelski labu- risti pravijo, da gre za medel posnetek Beginu, ki pa bo na vsak način nastopal po načelih skrajnih izraelskih struj, ki na- meravajo kolonizirati vse ozem- lje, kjer so nekoč bivali Judje. Šamir ne bo spravljal v zahte- vami Palestinec in sploh arab- skega sveta.

Toni Negri spet v zapor?

RIM — Komisija, ki daje dovolje- nja za sodni pregon proti izvoljenim predstavnikom parlamenta, je včeraj odločila, da sodstvo lahko nadaljuje postopek proti poslancu Toniju Negri- ju in dala tudi dovoljenje za arest. Ta- ko se je zaključila dolga razprava parlamentarne komisije, z odločitvijo, ki nikogar ne more presenetiti, saj je že nekaj časa visela v zraku, čeprav so bili veliki pomisleki glede na po- novno aretacijo Tonija Negrija. Temu so nasprotovali predvsem radikalci in pa socialisti in komunisti, ki so bili mnjenja, da je treba najprej počaka- ti na razsodbo prvostopenjskega so- dišča in na podlagi tega aretirati ali pa ne voditlja italijanske avtonomije.

V tem smislu je potekalo tudi vče- rajšnje glasovanje v komisiji. Soglas- no so sprejeli sklep (z izjemo radi- kalca Mellinija) za izdajo dovoljenja po sodnem pregonu, medtem ko so ob dovoljenju za arest prišla na dan ne- soglasja. Za ta ukrep je glasovalo 11 članov (KD, PLI, PRI, PSDI, MSI) pet se jih je vzdržalo (KPI), proti sta bila predstavnik PSI, medtem ko se Mellini ni udeležil glasovanja. Sklep mora sedaj ratificirati poslan- ska zbornica.

Protestna stavka v Osoppu

OSOPPO — Medtem ko bo treba na sodni epilog hude obtožbe industrijskega vohunstva, ki jo je štirim sindikalnim predstavnikom v podjetju «De Simon SpA» naprtla njegova uprava, počakati do 6. septembra, je bila včeraj na industrijskem območju Osoppa dve- urna stavka, s katero so delavci protestirali proti od- putu in trem začasnim prekinitvam delovnega raz- merja. Po mnenju sindikatov je ukrep uprave povsem neutemeljen, ker se štirje obdolženci niti zdaleč niso ukvarjali s kakršnimkoli vohunjenjem.

NA 12. STRANI

Sodni poziv videmskemu županu

VIDEM — Videmsko sodstvo je poslalo županu, občinskemu odborniku in nekaterim funkcionarjem vi- demskega županstva sodno obvestilo v zvezi z izda- janjem dovoljenj za ljudske gradnje. Sami koristniki novih ljudskih stanovanj so obvestilo sodstvo o ne- katerih nepravilnostih, videmska KPI pa je izdala tiskovno sporočilo, v katerem pravi, da so «tudi pri upravljanju mesta vidne spekulacije».

NA 4. STRANI

Stališče sindikatov o ladjedelnstvu v F-JK

Sindikalne organizacije CGIL, CISL in UIL za Furlanijo - Julijsko krajino nasprotujejo izvajanju takšnih načr- tov o reorganizaciji ladjedelnških podjetij z državno udeležbo, ki ne bi bili sad predhodnih dogovorov.

To je stališče deželnega koordina- cijskega odbora ladjedelnških delav- cev, enotne deželne federacije kovi- narjev ter deželne in pokrajinskih fe- deracij za Trst in Gorico CGIL, CISL in UIL pred napovedanim obiskom v Trstu predsednika družbe Fincantieri.

Na včerajšnji tržaški tiskovni kon- ferenci so sindikalisti napovedali tu- di vrsto protestnih pobud. Tako bodo na primer delavci krajevnih podjetij, ki sodijo v okvir Fincantieri v pone- deljek stakali eno uro, delegacije pa bodo demonstrativno zasedale pred deželno palačo.

Včeraj pričetek «Drage 83»

V Trstu so se včeraj v Peterlinovi dvorani pričeli osemnajsti študijski dnevi «Draga 83». Organizatorji so seznanili občinstvo z imeni letošnjih predavateljev (teme so bile znane že prej), nakar je sledilo prvo «delovno» srečanje.

Po predavanju prof. Martina Jevnikarja o zgo- dovini slovenskega revialnega tiska so predstavili no- vo slovensko revijo, ki izhaja v Celovcu in sicer «Ce- lovški zvon». Revijo je predstavil glavni urednik dr. Reginald Vospersnik.

NA 5. STRANI

Problemi v škedenjskem vrtcu

Ob odprtju otroških vrtcev se srečujejo vzgojiteljice s številnimi problemi. V vrtcih na Tržaškem in v mest- nih četrtih se zgodi, da morajo često privajati otroke (predvsem iz mešanih zakonov) na slovensko besedo, saj le-ti sploh ne obvladajo slovenščine.

Podobno se dogaja v škedenjskem vrtcu, v kate- rem si vzgojiteljici na moč prizadevata, da bi otroci čim več in čim boljše govorili slovensko.

NA 4. STRANI

NA ŠPORTNIH STRANEH

Ambiciozni cilji
združene ženske
odbojkarske ekipe

V Maroku
se pričnejo
IX.
sredozemske igre

Spodbuden začetek razprave o reformi socialnega skrbstva

JOŽE PETROVČIČ

Gadafi napoveduje «sveto vojno» islama

N'DJAMENA — Agencija Reuter poroča, da je okoli tri tisoč libijskih vojakov včeraj v Čadu napadlo kraj Oum Chalouba, prometno križišče 150 kilometrov severno od Arade, kjer se nahajalo francoske čete. Vlade čete predsednika Habreja so napad zavrnile, medtem ko v trenutku napada v Oum Chaloubi ni bilo nobenega francoskega vojaka.

Libijski polkovnik Gadafi pa je medtem v Tripolisu glasno proslavljal 14-letnico svojega prihoda na oblast po državnem udaru 1. septembra leta 1969. Napovedal je «sveto vojno» islamskega sveta, ki naj zavstavi »križarski pohod krščanskega Zahoda» po arabskih in muslimanskih afriških deželah. Če se ne bo kmalu uresničila vsearabsko-afriška enota, na katere čelo se je sam kandidiral, bo usoda, ki je zadelala Palestince, Libanon in Čad, neizbežno doletela tudi preostali islamski svet.

Oblast Šamiru, vernemu nasledniku premiera Begin

TEL AVIV — Zunanjega ministra Yitzhaha Šamira so včeraj imenovali za naslednika premiera Begin, ki je odstopil. Do imenovanja je prišlo na zasedanju osrednjega odbora stranke Herut, ki je najmočnejša politična skupina v okviru Likuda (večinske desničarske skupine). Šamiru je bila, torej poverjena naloga sestaviti novo vlado.

Šamirova bodoča vlada ni popolnoma prepričljiva, saj je zmagal s 436 glasovi proti 302. Na prvi pogled se zdi, da je 436 glasov precej več od tistih, ki jih je prejel David Levy, toda to ne drži. Vplivni laburistični «Davar» piše namreč, da je Šamir zmagal »ker ni nevaren nasprotnik. Njegova moč je v njegovi nemoči v notranjosti stranke, v tem, da je megle posnetek bivšega premiera Begin». «Kazno je — pravi laburistično glasilu — da so ga izbrali za krajše razdobje, do trenutka ko bo prišlo do pravega spopada med resničnimi nasprotniki, to je z bivšim obrambnim ministrom Šaronom, zakladnim ministrom Yoranom Aridorom ter ministrom za obrambo Arensom». Laburistični list meni, da je Šamir dobil igro, ker je edini lahko preprečil zmago priljubljenega poli-

tika Davida Levyja.

Takoj po izvolitvi za Beginovega naslednika je Šamir potrdil, da bo nadaljeval Beginovo politiko. Med drugim je izjavil: «Ta vlada bo šla po poti svojih predhodnikov, po poti premiera Begin. To je po poti vlad, ki so razširile judovske naselbine v izraelski zemlji ter so odstranile »zeleno črto« (izraelske meje pred šestdnevno vojno 1. 1967) in so v našo večno slavo ustanovile dolgo vrsto naselbin v Judeji in v Samariji (Cisjordaniji) v Gazi, Galileji in v puščavi Arava».

Izredno pomembno je Šamirovo priznanje, da so Izraelci bombardirali iraške jedrske objekte: «Beginove vlade so odpravile jedrsko grožnjo z vzhoda» ter so likvidirale sovražne organizacije, ki so ogrožale Izrael (Bejrut in Libanon).

Šamir nastopa torej kot izraelski »sokol»; ki bo bolj nacionalističen od svojih predhodnikov. Pričakovati je torej treba še bolj nepopustljivo politiko do Palestincev in arabskih sosedov.

Izraelski laburisti se še niso vdali. Računajo namreč, da je koalicija Likud neenotna in da se lahko še pričakujejo presenečenja.

Nafta bo cenejša?

LONDON — John Lichtblau, eden izmed največjih petrolejskih izvedencev in predsednik ameriškega sklada za raziskovanje v naftni industriji, je izjavil, da se bo v prihodnjih letih znižala realna cena črnega zlata.

Zagotovil je celo, da bo realna cena nafte v letu 1990 nižja od današnje. Prav zaradi tega bo cena soda nafte ustaljena vsaj za prihodnji dve leti, morebitne podražitve pa bodo nato v primerjavi z inflacijo manjše.

Nek drugi izvedenec Herman Franssen pa obenem trdi, da bo do tega pojava prišlo zaradi splošne energetske preoblike. Proizvodnja ni namreč večja od porabe samo na petrolejskem področju, temveč isto velja za naravni plin, premog in elektriko.

60 let živeli v močvirjih Sibirije

MOSKVA — Več kot šestdeset let je neka kmečka družina živela popolnoma odrezana od ostalega sveta na majhnem otoku sredi močvirja v Sibiriji.

Nenavadno novico je razširil sovjetski časopis «Sovjetskaja Rossija» in povedal, da je družina zbežala na ta osamljen del ruske zemlje, potem ko je njene kraje zajela oktohrska revolucija. Prestrašeni ubežniki so se zatekli na področje, ki se nahaja 800 kilometrov severno od industrijskega centra Tomsk in se tam preživljali zlasti z lovom in nekaterimi rastlinami.

V civiliziran svet sta se vrnila samo 86-letna mati in sin; oče je pa umrl pred letom in pol.

Odložen proces proti tihotapcem

ATENE — Včeraj bi se morala v grškem glavnem mestu začeti sodna razprava proti trem Italijanom in enemu Egipčanu, ki so jih grške oblasti obtožile zaradi tihotapstva heroina. Do razprave ni prišlo, ker ni iz Italije dospela priča, ki jo je poklicala obramba. Italijanom in Egipčanu bodo sodili 28. novembra.

Premirje v Libanonu Na poti 1600 marincev

BEJRUT — Libanonska vojska je prevzela bolj trdno v svoje roke kontrolo nad zahodnim delom Bejruta. Ceste so nekoliko oživele in tudi prometne zveze med zahodnim in vzhodnim Bejrutom so postale bolj živahne. Promet na zahodnem delu pa je še vedno bolj umerjen, ker se ljudje bojijo ponovnih izbruhov sovražnosti.

Mirno je tudi v južnih četrtih, potem ko so prejšnjo noč prišli tja oklopni oddelki vojske. Ti so stisnili obroč okoli treh šiitskih oporišč, kjer je središče odpora organizacije «Amal».

Poleg se je tudi preplah v begunskih taboriščih Sabra, Satila in Burj El Barajne, ki jih stražijo italijanske enote. Razširil se je bil namreč glas, da nameravajo falangisti ponovno vdreti v taborišča, da bi se maščevali zaradi domnevnega pokola krščanskih prebivalcev v vasi Bmariam, pod sirsko kontrolo in za katerega naj bi bili odgovorni družji. Italijan-

ske enote so pregledale vso okolico taborišč ter okrepile budnost.

Na šufu so v stanju pripravljenosti izraelske čete, ki bi se morale v kratkem umakniti proti jugu do reke Awali. Področje, ki ga imajo vedno v svojih rokah družji, bi morale zasedi dve libanonski elitni brigadi.

V Libanonu pa se večja navzočnost tujih vojaških sil, Francoska letalnosilka «Foch» je že odplula iz Toulona ter je namenjena v Bejrut. Ameriški predsednik Reagan je ukazal, naj odpluje proti Libanonu še ena mornariška skupina s 1600 marinci. Pomorske enote, ki jo sestavljajo, so bile do sedaj na vojaških manevrih v Somaliji, sicer pa pripadajo tihoocanskemu brodogovju.

Iz Libanona je odpotoval Reaganov posebni odposlanec McFarlane. Po svojem obisku pri Džemajelu in drugih libanonskih predstavnikih bo prišel v Izrael.

Konec dramatične preizkušnje

Včeraj so se vrnili v Pariz posadka in potniki francoskega letala, ki so ga štirje libanonski zračni pirati ugrabili med poletom z Dunaja v Pariz. Na letališču je protagonist letalske odiseje pričakal ministrski predsednik Mauroy. Na sliki (Telefoto AP): Posadka letala ob vrnitvi v Pariz

Evroizstrelki: živahna diplomatska dejavnost Bonna

BONN — Šef ameriške delegacije na ženevskih pogajanjih o omejevanju jedrskega orožja srednjega doleta — Paul Nitze, se bo v ponedeljek, dan pred pričetkom zadnjega kroga pogajanj v Ženevi, sestal z zahodnonemškim kanclerjem Kohlom in zunanjim ministrom Genscherjem. Čeprav Nitzejev obisk v Bonnu prikazuje kot del procesa tesnih posvetovanj med partnerji zahodnega zaveznitva, gre tudi za izraz pozornosti in skrbi, ki jo Washington posveča zahodnonemškemu stališčem do občutljivega vprašanja popuščenja napetosti med Vzhodom in Zahodom.

Medtem pa so diplomatski krogi v Bonnu začeli izražati nekatere dvome na račun nedavno izražene sovjetske pripravljenosti za uničenje raket «SS-20». Natančnejša analiza predloga Jurija Andropova namreč po njihovem mnenju daje sklepati, da je SZ pripravljena odstraniti in ne uničiti svoje jedrske vektorje, kar pomeni, da jih lahko enostavno prestavi na azijska tla. Sovjetska pobuda namreč govori o zmanjšanju števila raket na evropskih tleh, pri čemer gre po ožji interpretaciji predloga za 40 raket, po širši, pri kateri bi upoštevali tudi tiste za Uralom, ki pa še niso na azijskih tleh, pa za kar 80 jedrskih vektorjev.

Po teh najnovejših analizah bonnskih diplomatskih krogov je torej sklepati, da je v ZRN nekoliko splahnel optimizem.

Arafat na ženevski konferenci o Palestini

ŽENEVA — Na govorniškem odru mednarodne konference OZN o Palestini, ki že pet dni poteka v hudo zastraženi ženevski Palači narodov, je včeraj nastopil predsednik izvršnega odbora Palestinske osvobodilne organizacije, Jaser Arafat. Njegov poseg pred člani 118 delegacij, vključno z opazovalci, je izzvenel optimistično in odločno, zaključil pa ga je s stavkom, ki daje slutiti bližnjo zmago: «Boj za zadnjo ped je v vsaki osvobodilni vojni najtežji in mi bomo sedaj našo zadnjo bitko pred zmago, ko bomo zlastvo našega ljudstva razobesili v Jeruzalemu, prestolnici svobodne palestinske države. Nadaljujmo skupaj do osvoboditve in zmage!»

Sicer pa Arafat v govoru ni štedil s hudimi kritikami na račun ZDA in «sionističnega agresorja», večkrat pa se obrnil tudi do zahodnih držav, katerih največji del se konference ni udeležil. Predsednik palestinske organizacije jim je očital, da so bojkotirale srečanje, ki je bilo sklicano za zaščito človekovih pravic in pravic palestinskega ljudstva, medtem ko se je zahvalil Švici, da je kljub «številnim pritiskom» sprejela organizacijo konference.

Obtožbam ameriške in izraelske politike na Bližnjem vzhodu je Arafat dodal hvaležne besede na račun «naprednih židovskih sil, ki bodisi v Izraelu kot zunaj njegovih meja zavračajo agresivno politiko te države».

Arafat je na koncu svojega posega predlagal novo konferenco o Palestini, ki naj bi se je poleg neposredno prizadetih držav udeležile tudi velesile, kar je razumljivo z oziroma na to, da je tokratna konferenca žal preveč enoglasna zaradi strahopetne odsotnosti večine zahodnoevropskih držav in ZDA.

Kongres britanskih sindikato

LONDON — Po junijskih volitvah, ki so v Veliki Britaniji potrdile zmago konservativcev, postaja vse bolj jasno, da je eden izmed ciljev vlade zmanjšati moč sindikatov.

Prav odnos med britanskimi sindikati in vlado bo osrednja točka razprave na kongresih sindikatov, ki se bodo začeli prihodnji teden. Prvo je na vrsti zasedanje «Trade Union Councila», to je britanskega sindikalnega sveta. Udeleženci bodo razpravljali o stališčih, ki jih morajo delavske zveze braniti zlasti do nekaterih predlogov ministra za delo Normana Tebbita, ki je izdelal zakon o sindikalnem delovanju. Minister skuša namreč vsiliti sindikatom nov postopek za proglasitev stavk. Po Tebbitovem predlogu bi morali sedaj stavko napovedati delavci s tajnim glasovanjem.

Če so pred dvema letoma prav ti ukrepi vzbudili v vrstah TUC številne proteste, so sedaj britanski sindikati po novem potrdili premoč konservativcev, nekoliko zmernejši. Nekateri sindikati so se celo javno izrekli za tajne volitve. Zmernejši predstavniki namreč menijo, da je najboljša poteza, ohraniti neposredno zvezo z vladnim kabinetom, levičarske struje pa mislijo nasprotno bojkotirati konservativne ministre.

Napovedali so že, da se bo glavni sekretar TUC Len Murray zavzel za ohranitev dialoga z ministrom za delo, medtem ko bo leader rudarjev Arthur Scargill branil v svojem posegu ravno nasprotno tezo.

Pavel Stranj

Burma: molk skriva stare rane

Tri četrtine celote tvorijo Birmanci, ostali pa pripadajo vrsti narodnih manjšin. Med temi so najbolj številni Karen (1.500.000) in Šan (2.000.000), katerim sledi še vrsta manjših skupnosti. Poseben problem predstavljajo tudi tu novejši priseljenci iz Indije in Kitajske, katerih je več kot milijon in predstavljajo 5% celotnega prebivalstva. Njihov prihod je vezan na leto 1823, ko je Anglija zasedla deželo in pospešila ali omogočila prsto priseljevanje iz sosednjih pokrajin.

Kot v sosednjem Assamu tudi v Burmi naraščajo napetosti med «pravimi» Birmanci in «tujci». Če doslej niso še izbruhnili večji spopadi, to še ne pomeni, da je tak konflikt v bodoče vedno bolj verjeten. Napetost

bi utesnila izbruhniti ne toliko zaradi prenaseljenosti, kot v sosednji Indiji, ampak bolj zaradi zaostritve gospodarskega položaja, v katerem bi domačini potiskali «tujce» v kot.

Iz verskega vidika je dežela bolj homogeno: 82% je budistov, ostali so razpršeni med islam, hinduizem, krščanstvo in druge vere. Burma je postala neodvisna država leta 1948, po treh stoletjih angleške nadoblasti. Oblikovala se je v federacijo, kjer so posamezne enote narodna ozemlja glavnih ljudstev. Vsi ti narodi imajo precej bogato zgodovinsko tradicijo in Birmanci, ki so večina, se ne morejo sklicevati na posebno globoke korenine. A odločujoča je sodobnejša zgodovina. V njej se stalno pojavljajo

trenja med narodnimi skupinami, kar je oviralo razvoj trdnjega, enotnega domačega vodilnega sloja. Angleži so ta proces še bolj zavirali s prisiljevanjem podjetnih Indijcev in Kitajcev, ki so prevzeli važne položaje v deželni gospodarstvu.

V teh pogojih se je birmanska emancipacija razvila predvsem med kmeti in intelektualci. Prva narodna stranka se je oblikovala leta 1934. Japonci, ki so zasedli deželo leta 1942 so zaigrali na struno nacionalnih zahtev domačinov, a le za kratek čas in proti njihovi zasedbi se je v deželi oblikovala ljudska protifašistična osvobodilna zveza, ki je prispevala k osvoboditvi dežele marca '45.

Povojno obdobje se je začelo z no-

vimi uporji narodnih manjšin, z raznimi komunističnimi gverilami in tudi pridobljena neodvisnost ni zmogla ozaraviti te večne rane birmanske zgodovine. Prvi predsednik, U Nu je z nevtralnjo zunanjo in pomirjevalno notranjo politiko skušal zapeljati družbeno življenje v mirnejše vode, a brez uspeha. Leta 1962 ga je z državnim udarom odstavil general Ne Win, ki je še (čeprav neuradno) na oblasti. Burma je postajala vedno bolj osamljena, gverile se nadaljujejo in opazovalci poročajo, da vlada nadzoruje le tretjino podeželja. Zanimivi sta zlasti dve komunistični gverilski organizaciji, ena filoruska, druga pa filokitajska. Kitajci ne zanikajo svoje vloge pri podpiranju svojih birmanskih «zaveznikov», pravijo pa, da bi se brez njihovega posredovanja takoj okrepila filoruska organizacija in da tako prispevajo k ravnotežju.

Takih nevarnih ravnotežij je znotraj birmanske družbe preveč. Vprašanje je, kaj se bo zgodilo, ko se bo eno ali več od teh zrušilo.

Burma je ena izmed «tihih» dežel, o katerih slišimo ali beremo zelo redkokdaj. To je dežela, ki meri približno toliko kot dve Italiji; prebivalstva, pa ima polovico manj in leži ob gornjem koncu bengalskega zaliva, v zelo nevarni sosesčini. Od zahoda proti vzhodu jo obdajajo Bangladeš, ki je znan predvsem po številnih državnih udarih; indijska pokrajina Assam, na vzhodu pa Kitajska, Laos in Tajski. Zlasti zadnji dve državi imata tudi zelo nemirno zgodovino tako, da je molk, ki obdaja Burmo, kar čuden.

Molk še ne pomeni, da se v Burmi ne dogaja nič zanimivega, in res je, da je mir v tej deželi le navidezen, ker je vladi uspelo zelo učinkovito preprečiti širjenje novic o njenih notranjih zadevah.

Že sama površina dežele je zelo raznolika: na severu se dvigajo 5.000 m visoke gore, ki postopoma prehajajo v rodovitne nižine proti jugu, ki jih poletni monsoni bogato namočijo. Nič manj raznoliko je prebivalstvo.

Stališče sindikalnih organizacij CGIL-CISL-UIL

Ladjedelnštvo: ukrepi so nujni toda ob skupnem dogovarjanju

Celoten sektor ladjedelništva, tako v mednarodnem kot v državnem merilu, je v hudi krizi, zato so odločni ukrepi več kot nujni, vendar pa ne smejo biti enostranski in teži v bistvu predvsem k zmanjšanju števila zaposlenih ali k začasnim ukrepom. Tako bi lahko v strnjeni obliki povzeli osnovno tezo enotne deželne federacije CGIL, CISL, UIL o tem vprašanju. Prav gotovo ne gre za nova stališča; toda relativno »sveža« je odločitev državne ustanove za industrijo IRI, da korenito reorganizira družbo Fincantieri, ki združuje italijanske ladjedelnice (seveda tiste z državno udeležbo).

Da ne gre samo za neutemeljene glasove, priča nadalje dejstvo, da pride prihodnji ponedeljek v Trst predsednik Fincantieri odv. Basilico. Zaradi tega in tudi glede na dejstvo, da se je v obratih po počitniškem premoru spet začela proizvodnja, ki pa je skoraj povsod na minimalni ravni, so se na posebnem sestanku zbrali predstavniki deželne organizacije kovinarjev FLM, deželnega koordinacijskega odbora ladjedelniških delavcev, enotne deželne ter pokrajinskih federacij za Trst in Gorico CGIL, CISL, UIL. Dokument, ki so ga izdelali na tem sestanku, so sindikalisti predstavili včeraj dopoldne tisku, hkrati pa so tudi napovedali vrsto pobud.

V imenu sindikata je Carlo Capozza poudaril, da se sindikalne organizacije ne nameravajo izrekati o načrtu samem, tudi zato, ker so o njem poučene, kolikor so lahko izvedeli iz tiska. Odločno pa nasprotujejo težnji, da bi IRI v kratkem izvedla starčane spremembe, ne da bi se posvetovala z ostalimi prizadetimi. Zato so sindikalne organizacije na vsedržavni ravni že zahtevale sestanek s predstavniki IRI, Fincantieri in tudi italijanske vlade.

Kar pa zadeva posamezna podjetja je položaj izredno kritičen. Skoraj povsod so namreč že zadostili starim naročilom, novih pa ni in jih tudi ni pričakovati. Tako se na primer za tržaški Italcantieri že govori, da bo uprava zahtevala izredno dopolnilno blagajno, kar ima lahko za posledico zahtevo po predčasnih upokojitvah in preusmeritve proizvodnje; za tovar-

no Grandi motori postaja dopolnilna blagajna več kot nakazana možnost, medtem ko v arsenalu San Marco položaj ni spodbudnejši.

Prav s konkretnimi primeri sindikat dokazuje, da vlada ni hotela ukrepati na osnovi široko zasnovanih programskih načrtov. Zato obstaja nevarnost, da vlada in IRI presodita, da je ladjedelništvo zastarelo in zato nepotreben industrijski sektor. To pa bi pomenilo, da bi celoten sektor prenosovali, istočasno pa dejansko industrijsko osiromašili tista področja, kjer je bilo ladjedelništvo med gonilnimi panogami.

In med temi sta seveda naša dežela, predvsem pa Trst. Zato seveda deželne sindikalne organizacije ostro nasprotujejo takšnemu načrtu; hkrati pa pozivajo vse politične in socialne sile, da se zavzamejo za rešitev tega vprašanja.

Koordinacijski odbor ladjedelniških delavcev se že dogovarja za vrsto političnih sestankov v ponedeljek pa bodo delavci podjetij Fincantieri staknili eno uro, delegacije pa se bodo zbrale pred deželno palačo.

Pisma uredništvu

Rižarna in dvojezičnost

Spoštovano uredništvo,

vsak dan resneje se vprašujem, kako je mogoče, da v Trstu prav na vsakem koraku naletimo na težave, ko gre za dvojezičnost. Italijanska skupnost, celo tisti njen del, ki rad govori o sožitju in podobnih zadevah, enostavno ne more povsem prebaviti naše zahteve, da bi v javnosti lahko enakopravno komunicirali v svojem jeziku. Saj vsak Slovenec dobro govori italijanski jezik, je običajni odgovor tudi najbolj osveščenih in kulturno razgledanih pripadnikov večinskega naroda. Pa smo tam. Slovenska beseda postane trn v peti in s težavo komu dopovemo, da je to pač ena izmed temeljnih človekovih pravic, skoraj nemogoče pa je komurkoli dopovedati, da bi morala biti v pravi vzhodu iskrenega kulturnega sožitja dvojezičnost obojestranska. Menim, da se bo treba tega vprašanja, ne glede na odkrit odpor določenih tržaških krogov, prej ali slej temeljiteje lotiti, ne pa si pred njim še naprej zatiskati oči, kot delamo celo sami in ne le soobčani italijanskega jezika.

Takšne misli me prevzemajo vedno pogostje, ker imam občutek, da so vedno bolj pogosti primeri nenaklo-

njenosti uresničevanju kakršnegakoli dvojezičnega poslovanja. In to celo v krajih, kjer bi si človek najmanj pričakoval. Zadnji tak primer sem doživel nič manj kot v Rižarni. Vsi predobro vemo, kaj pomeni Rižarna za Trst in sploh za človeštvo, zato bi moral prihajati iz takšnega kraja kristalen zgled spoštovanja človekovih pravic. Kaže pa, da ni vedno tako. V Rižarno sem pred dnevi pospremil neke sorodnike, ki ne poznajo italijanskega jezika. Ko sem zaprosil čuvaja, da mi da depliant o Rižarni, mi je kar nekam razdraženo in osorno odvrnil, da je depliantov v slovenskim besedilu zelo malo na zalogi. Ko mi ga je na moje vztrajanje le izročil, pa je prav tako nejevoljno dodal, da slovenskih depliantov verjetno ne bodo več tiskali.

Upam, da je to le čuvajevo mnenje. Na vsak način pričakujem pojasnilo odgovornih občinskih činiteljev.

V. Š.

● Tržaška občina obvešča, da bo tudi letos ustanovila službo za nadzor cest pred šolami. Zainteresirani (starejši od 55 let) naj predstavijo prošnje na sedežih rajonskih svetov do vključno 15. septembra.

Tradicionalni pohod 100 družin na Nanos

Planinsko društvo Postojna prireja jutri že 9. tradicionalni pohod 100 DRUŽIN NA NANOS, ki je letos posvečen 40. obletnici 2. zasedanja AVNOJ in priključitve Primorske k Jugoslaviji. Družine bodo iz Razdrtega odhajale proti Vojkovi koči na Nanosu od ranih jutranjih ur vse dopoldne. Ob 11. uri bo pri Vojkovi koči kulturni program. 100. družino bodo posebej nagradili. Vse družine pa bodo prejele spominsko plaketo, družine, ki jim je to že 3. oziroma 7. pohod, pa bronasti oziroma srebrni častni znak.

Pohoda se vsako leto udeleži precej več kot 100 družin, zelo veliko tudi iz zamejstva. Zato pričakujejo tudi letos veliko število družin.

Praznik SSk v Boljuncu

Na prireditvenem prostoru pri občinskem gledališču »F. Prešeren« v Boljuncu se bo danes v večernih urah pričel tridnevni praznik, ki ga prireja dolinska sekcija Slovenske skupnosti. Letošnji »Naš praznik« bo posvečen spominu na 40-letnico padca fašizma. Glavni del programa se bo odvijal jutri, ko bodo nastopili mladinska godba osnovne šole »G. Galilei« iz Umaga, deklinski pevski zbor Slovenski šopek iz Mačkolj in Folklorna skupina KUD Uljanik iz Pulja. Pred kulturnim večerom bosta spregovorila tajnik dolinske sekcije SSk Sergij Mahnič in pokrajinska odbornica Marija Ferletič iz Gorice.

Mnogo otrok prihaja iz mešanih zakonov - Zanje je...

Škedenjski vrtec - šola slovenščine

Večina naših otroških vrtcev je od četrtka dalje spet zaživel. Učilnice je ponovno napolnila razposajena živahnost najmlajših, ki jim marljive vzgojiteljice pazljivo sledijo pri vsakovrstnih igranjih in jih obenem počasi privajajo na življenje v družbi vrstnikov. Pouk, če se mu v vrtcu sploh

lahko tako reče, je prve dni dokaj okrnjen: vrtci zapirajo tačas ob pol enih, ker kuhinje niso še začele delovati. Šele čez kakih deset do petnajst dni, ko bodo kosila nared, bo lahko delo v vrtcih steklo s polno paro.

Kljub okrnjenemu pouku so se otro-

ci že v teh prvih dneh dobro znašli v vrtcih. O tem smo se na lastne oči tudi prepričali včeraj na obisku v škedenjskem otroškem vrtcu. Zakaj smo izbrali prav ta vrtec za naš obisk, je sila lahko povedati: škedenjski vrtec zbira v svoji obširni učilnici v drugem nadstropju šolskega poslopja na Rebri De Marchj otroke iz predmetne četrti, ki je bila še po koncu vojne skoraj izključno slovenska, z leti, s selitvami in priseljevanji, pa se je narodnostni izvor tukajšnjega prebivalstva odločno prevesil v korist večinskega naroda. Taka sprememba je imela seveda negativen odsev tudi na vrtec.

»Vsako leto vstopa v vrtec mnogo otrok, ki sploh ne znajo besedice slovenščine«, ugotavlja vzgojiteljica Magda Pertot, ki skupaj z Magdo Nadlišek skrbi za škedenjske otroke. »Vzrok za to je preprosto: povečini so to otroci iz mešanih zakonov, ki ne slišijo doma slovenščine, pa čeprav je njihova mama Slovenka. Takim materam priporočamo, naj govorijo doma z otrokom v slovenščini, odgovarjajo pa nam, da je to zanje sila težko.«

Vzgojiteljice imajo s takimi otroki polno dela, saj morajo nekaj časa kontaktirati z njimi v italijanskem jeziku in nato prevajati v slovenščino, da otrok sliši, ujame, slovensko besedo. Če otroci sicer ne govorijo slovensko, a jo vsaj pomale razumejo, gre učenje že hitreje. Zelo hudo je v primerih, ko je sploh ne razumejo, pripominja Magda Pertot.

Pred štirimi leti sta imeli vzgojiteljici res izredne težave z vrsto otrok, ki sploh niso slišali slovenske besede dokler niso prišli v vrtec. Tri mesece sta potrebovali, da sta z vztrajnim delom spravili otroke do prvih slovenskih besed, najun trud pa se je sila obrestoval, saj so nato vsi ti otroci prestopili v slovensko šolo.

»V takih primerih so prvi meseci najhujši. Otroci, ki govorijo le italijansko, se lahko pogovarjajo z ostalimi vrstniki seveda le v italijanski, kar predstavlja nevarnost, da se tudi ti oklenejo italijanskega jezika. Taki primeri so najpogostejši pri igranjih, prav zaradi tega moramo še toliko bolj paziti nanje in jih striktno odvajati od podobnih skušnjav«, pravi vzgojiteljica.

Že ob sprejemu otrok iz mešanih zakonov v vrtec skušata vzgojiteljici prepričati starše naj ob koncu obiskovanja vrtca vpišejo svoje otroke v slovensko šolo. Mnogokrat se jima je to posrečilo, bili pa so tudi primeri, ko jima ni uspelo. Podoben primer so jima izbrali tudi letos. To pa še ni najhujše: pripetilo se je že tudi, da so otroci slovenskih staršev romali v italijansko šolo!

Vzgojiteljici skušata v teh prvih dneh privajati otroke na slovensko besedo na najbolj preproste načine. Tako jih na primer pokličeta drugega za drugim po imenu, malčki pa morajo odgovorjati »Tukaj sem«. Otrokom iz mešanih zakonov gredo sicer besede počasneje iz grla, kljub temu pa vzgojiteljici ne obupujeta.

Že prvi dan so si štirje letošnji novinci porazdelili dnevne omarice, kjer hranijo obleke in malico. Prestalih trinajst otrok je seveda obdržalo lanske in predlanske omarice. Od »novih« so nekateri še zelo plašni. Čez nekaj tednov pa se bodo že vdali novemu okolju.

Ves pouk, razen tedenske telovadnice (otroci so vključeni v športno šolo), poteka v učilnici, tudi kosilo, kar povzroča nekoliko težav, saj morajo prinašati kosilo iz kuhinje v pritličju po stopnicah do drugega nadstropja. Lani so imeli s kuhinjo prestopajoče težave, saj je začela delovati čisto sredi septembra — seve sredi decembra. Vzgojiteljici in šole da tudi starši otrok upajo, da se letos kaj takega ne bo ponovilo in da bo tržaška občina pravočasno poskrbela za kuharico.

Učilnica je dobro opremljena s klopi, stoli, prepotrebni igračkami, lenenkami, slikami in slikančami. Na parketu je včeraj v vazi »sijala« vrtnatost, ki jo je Elisa, ki je prvič prišla v vrtec, prinesla. Je povedala vzgojiteljici, »Otroci radi prinašajo v vrtec cvetje, ki ga nabirajo po domačih vrtovih.«

Prve dni se ubadajo otroci z bolj praktičnimi dejavnostmi. Korakajo v vrsti, vzgojiteljici jih učita odhajati na stranišče, po igranjih spravljajo igrače, po malici podbradnike. Ko smo že, po malici podbradnike, so prav končali njih včeraj zapustili, so prav končali malico. Ob odhodu je plavalas deklina v rumenem krilu pozdravila z »nasvidenje«. Puncčka je vstopila lani prvič v vrtec in takrat ni znala besedice slovenščine; ta njen »nasvidenje« torej že veliko obeta.

IZŠEL JE GALEBOV ŠOLSKI DNEVNIK

**galebov
šolski
dnevnik
1983-1984**

DOBITE GA V:

TRŽAŠKI KNJIGARNI —
Ul. sv. Frančiška 20
KNJIGARNI TERČON —
NABREŽINA
TRAFIKI TRETJAK —
KRIZ
TRAFIKI SEDMAK —
PROSEK
TRAFIKI CHESSA —
Narodna ulica, OPČINE
PAPIRNICI ŽERJAL —
BOLJUNEC

S pričetkom pouka ga boste lahko dobili tudi na vseh slovenskih šolah.

GALEBOVI PRIJATELJI,
POHITITE Z NAKUPOMI

Tudi v Trstu narašča zanimanje za naravno zdravljenje

Zdravilna zelišča nadomeščajo tablete

Galen je bil eden izmed prvih zdravnikov v sodobnem pomenu besede, a se je vendarle že zavedal, kakšno pomembno vlogo igra narava v človekovem življenju: trdil je, da je ravno ona najboljši zdravnik; ki pozdravi tri četrtine vseh bolezni in pri tem ne obrekuje svojih tovarišev.

Sodobna zahodna medicina, ki se je sicer v zadnjem stoletju močno oddaljila od ljudskega zdravilstva, ima svoje korenine prav v zeliščarstvu in naravnem zdravljenju, v zadnjem desetletju pa se zanimanje mlajših zdravnikov ponovno vrača k naravnim sredstvom, k vodni kuri, k medu ter predvsem k zdravilnim rastlinam in njihovim številnim blagodejnim lastnostim. Knjig in publikacij, ki skušajo z bolj ali manj strokovnega vidika bralca seznaniti z najrazličnejšimi področji naravnega zdravilstva in zeliščarstva je na tržišču vedno več, v zadnjih časih pa raste tudi zanimanje za zdravilne rastline, ki naj bi vsaj pri lažjih, vsakdanjih boleznih nadomestile zloglasni aspirin in tablete. Tudi v Trstu so v zadnjih letih odprli več trgovin, oziroma apotek z zelišči, tri ali štiri mestne lekarne pa so ob sodelovanju specialistov odprle odsek z zdravilnimi rastlinami. Na žalost je marsikatera izmed omenjenih trgovin nastala zgolj iz komercialnih in modnih potreb, lastniki pa dejansko o fitoterapiji in naravnem zdravljenju kaj malo vedo.

»Zeliščarstvo ni kar tako, saj je to pravzaprav posebna veja medicinske znanosti, specialist, ki se z naravnim zdravljenjem ukvarja, pa mora rastline in njihove učinke dobro poznati in nuditi ljudem poštene nasvete,« nam je povedala

Francesca, farmacevtka, ki je zaposlena pri zeliščarskem odseku večje lekarne v središču mesta. Sama se za zdravilne rastline zanima že iz mladih nog, po končani farmacevtski fakulteti pa se je vpisala še na botaniko, se udeležila nekaterih strokovnih tečajev v Urbino in Perugii, kjer je na akademski ravni zanimanje za naravno zdravljenje precej živo, stalno pa se udeležuje raziskav in sledi publikacijam o zeliščarstvu.

Francesca je prepričana, da sta fitoterapija in zdravljenje z naravnimi pripomočki pri nas prebolela začetno kritično fazo, ko je bila ta veda zgolj moda, tisti, ki se z naravno medicino ukvarjajo pa naj bi se začeli zavedati svoje odgovornosti.

»Veda o zdravljenju z naravnimi pripomočki zahteva precejšnjo odgovornost, saj so zdravilne rastline lahko zelo blagodejne, če jih nepravilno in neodgovorno uporabljamo, lahko našemu organizmu tudi škodujejo,« je poudarila mlada farmacevtka. Tako je pri zdravilnih rastlinah potrebna bakteriološka analiza, rastlinsolovec pa mora vedeti, kdaj in kako zelišča nabiramo in sušimo, kako jih hranimo in v kakšnih dozah jih dodajamo čajem in napitkom. Zdravilne rastline pa je treba gojiti na biološki osnovi, kot to delajo v specializiranih vrtovih, katerih je največ v Toskani, Jugoslaviji in Severni Afriki. Kdor se ukvarja s fitoterapijo mora poleg tega poznati tudi nekatere recepte za najobičajnejše lažje bolezni.

»Ravno pri vsakdanjih, malih boleznih, so rast-

line najbolj koristne,« nam je povedala Francesca. »Ljudje so namreč navajeni, da takoj in pogostokrat posežejo po zdravilih, tudi po antibiotikih in pomirjevalnih sredstvih, taka zdravila pa organizmu z ene strani koristijo, z druge pa lahko močno škodujejo. Pri nekaterih boleznih, predvsem pri starostnih motnjah so zdravila sicer neobhodno potrebna, zadnje čase pa je vedno več mladih zdravnikov, ki v primeru prehlada, gripe, prebavnih motenj, fizične in psihične preobremenjenosti ali lažjih dermatoloških motenj, pripravijo pacientom recept z zdravilnimi zelišči.« Zvedeli smo tudi, da je vedno več po-vpraševanja po medenih izdelkih, po izdelkih iz propolisa in matičnega mlečka, naravne pripomočke pa uporabljajo tudi v kozmetiki. »Prav kozmetika je področje, kjer bi morali igrati fitoterapija ter uporaba naravnih preparatov veliko vlogo,« je poudarila zeliščarka, »saj je mnogo deklet in starejših žensk, ki hočejo prihraniti na ta način, da kupujejo cenene kozmetične izdelke. Ti pa so največkrat pravi kemični strup. Tak je predvsem primer krem, šamponov in pripomočkov za pete kopel, ki vsebujejo največkrat koži zelo škodljive snovi, ki so pa poceni in gredo zlahka v prodajo.«

Fitoterapija nas torej ponovno vabi k pomisleku, koliko pravzaprav poznamo lastno telo in njegove potrebe, koliko smo o medicini in zdravstvu sploh osveščeni ali koliko se sploh zavedamo odgovornosti, ki si jo prevzemamo vsakič ko brezbrizno gollamo tablete in kapljice ali mazemo obraz in telo z neznanimi a dobro reklamiziranimi in na videz privlačnimi preparati.

Na «Dragi 83» so predstavili novo revijo «Celovski zvon»

Včeraj so se v Peterlinovi dvorani pričeli osemnajsti študijski dnevi «Draga 83». Ob pričetku je v imenu organizatorjev Sergij Pahor navedel imena letošnjih predavateljev in opisal njihov življenjski in bibliografski profil. Naj tudi mi seznanimo bralce z imeni letošnjih predavateljev in pa z včerajšnjim programom.

Že včeraj je bil namreč prvi «delovni» dan, ko so predstavili prvo številko revije «Celovski zvon», ki

De Giuseppe (KD) odgovoril sen. Gerbčevi

Podpredsednik senata De Giuseppe (KD) je včeraj v pismu slovenski senatorki Jelki Gerbec potrdil, da je prejel dokument enotne delegacije naše narodnostne skupnosti z zahtevo, da parlament čimprej izglasuje globalni zaščitni zakon. Senator De Giuseppe se je tudi obvezal, da bo posvetil temu vprašanju vso pozornost, ki jo zasluži. Prvi podpisnik omenjenega dokumenta je senatorka Gerbčeva.

Z včerajšnje otvoritve «Draga 83»

in današnjosti, kot termometer nekega trenutka in kot vzgib k novim idejam in razmišljanjem.

Sledila je predstavitev nove revije, o kateri je spregovoril njen glavni urednik dr. Reginald Vospernik. O sami reviji smo v našem dnevniku že poročali, naj tu zapišemo osnovne smernice, ki jih je glavni urednik včeraj podal.

Revija «Celovski zvon» bo vseslovenska, kar pomeni, da bodo v njej objavljali svoje prispevke pisatelji in kulturniki iz Koroške, iz osrednje Slovenije, iz našega zamejstva in iz zdomstva. O reviji, njenem naslovu in nekaterih problemih sta spregovorila še tajnik Vinko Ošlak in član uredniškega odbora Alojz Rebula.

Predstavitvi je sledila krajša razprava z voščili za dober uspeh, pa tudi z opozarjanjem na probleme, s

katerimi se lahko revija na svoji poti sreča.

Danes bo v parku Finžgarjevega doma na Opčinah (v primeru slabega vremena v dvorani doma) slovesna otvoritev, sledilo pa bo predavanje «Slovenija v osemdesetih letih», ki ga bo podal dr. Ljubo Sirc, profesor za teorijo mednarodne ekonomije na univerzi v Glasgowu.

V nedeljo bo po maši, ki jo bo daroval dr. Pavle Zablatnik, ob 10.30 predavanje na temo «Kvas novega krščanstva», ki ga bo podal msgr. Janez Vodopivec, ki deluje v Rimu na kongregaciji «De propaganda fide».

Zaključno predavanje z naslovom «Na razvoju dveh kultur» bo v nedeljo popoldan in sicer ob 16. uri podal dr. Reginald Vospernik, ki je, kot smo že zapisali, tudi glavni urednik «Celovskega zvona». (am)

Harfistka Patrizia Tassini v baziliki sv. Silvestra

Na drugem koncertu «Glasbenega septembra» se je v baziliki sv. Silvestra predstavila mlada tržaška harfistka Patrizia Tassini. Diplomirala je na tržaškem konservatoriju Tartini, izpopolnjevala pa se je v ZDA na uglednih zavodih in v Italiji s C'elio Gatti Aldrovandi. Dosegla je pomembna priznanja doma in v tujini z osvojitvijo prvih in drugih mest na mednarodnih natečajih. Deluje kot koncertantka po Italiji in v inozemstvu, sicer pa poučuje harfo na konservatoriju «Tomadini» v Vidmu.

V baziliki sv. Silvestra, ki je bila tudi za to priložnost nabitno polna pretežno mladih poslušalcev, je harfistka predstavila pester repertoar del napisanih za harfo ali pa priredb zanj. Tako smo v prvem delu poslušali Krupholtzovo Sonato št. 4, Haendlov Koncert v B duru in Scarlattijevo Sonato v D duru, v drugem delu pa Grandjanyjevo Rapsodijo, Watkinsonovo Petite suite, Fauréjevo Une chataiaine en sa tour in Perish - Alvarsovo skladbo The Mandoline.

Patrizia Tassini je poleg velike muzikalčnosti pokazala odlično prstno tehniko obeh rok in poudarjen smisel za stilno muziciranje, čeprav je segla po skladbah pretežno od sedemnajstega do devetnajstega stoletja.

Umetnica zna izvesti iz strun mehke in tople tone, dotik prstov na strune je ustrezno doziran za niansiranje zvočne čistosti in intenzivnosti, kar je prišlo posebno lepo do izraza pri Haendlovem Koncertu, pri Scarlattijevi Sonati in Grandjanyjevi Rapsodiji, melodičnost njenega muziciranja pa je dala najlepše učinke pri Parish - Alvarsovi «The Mandoline».

Številno občinstvo (in zdi se mi potrebno ponovno poudariti veliko odmevnost teh septembrskih komornih koncertov v tržaških cerkvah med mladimi) je mlado mojstrico obilno nagrajevalo z aplavzi in iztržilo tudi kak dodatek. (jk)

Tečaj o prevozih

Drugi dan 24. mednarodnega tečaja o prevozih v Evropski gospodarski skupnosti, ki ga prirejajo na tržaški univerzi, je včeraj potekal v znamenju posegov, ki so obravnavali predvsem razne hipoteze liberalizacije prevozov v EGS, oziroma hipoteze uvajanja nove prevozne politike. O teh vprašanjih so včeraj med drugimi govorili nemški izvedenec Hellmuth Stefan Seidenfus z univerze v Münstru, ravnatelj odbora za evropsko povezavo med špeditiji Leon van Huffel in docent za pomorsko gospodarstvo na univerzi v Neaplju Francesco Paolo Sgarro.

V Zgoniku začetek lovskega praznika

Na prireditvenem prostoru v Zgoniku se bo danes začel dvodnevni lovski praznik, ki ga prireja društvo slovenskih lovcev Furlanije-Juljske krajine «Dobrodo». Namen te prireditve ni le družabnega značaja, temveč hočejo prireditelji z njo opozoriti na važne probleme naravnega ravnanja, pri katerih opravljajo slovenski lovci hvalevredno funkcijo zaščitnikov narave in posredno torej tudi naše zemlje. Obenem je to tudi priložnost, da se srečajo delegacije lovske družin iz zamejstva, Slovenije in Koroške, ker tako še utrjujejo že itak trdne vezi sodelovanja.

Otvoritev praznika bo ob 17. uri, ko bodo hornisti iz Zasavja s karakterističnimi zvoki najavili začetek praznika. Po uradnem srečanju predstavnikov lovske družin, bodo v zgoniški šoli odprli zanimivo razstavo slik in pismenih izdelkov natečaja na temo «Gozdna divjad v naravi», po koncertu Zasavskih hornistov pa bo prosta zabava z ansamblom Lojzeta Furlana. Praznik se bo nadaljeval še jutri popoldne s kulturnim in zabavnim sporedom. (B. S.)

● Tržaška občina sporoča, da je mestna knjižnica na Trgu Hortis odprta od ponedeljka do petka med 8.30 in 13.30 ter med 15.30 in 20. uro, ob sobotah pa samo v jutranjih urah.

V občinskih otroških vrtcih z Zgoniku in v Gabrovcu se bo pouk začel v ponedeljek, 5. t.m., kot je bilo že predhodno najavljeno. Prva dva tedna bo pouk le dopoldne, nato pa s polnim urnikom. (bs)

Čestitke

Draga NIVES! V brezskrbnem veselju tvoje nepozabne dekleške smo ti posredovale nekaj izredno važnih navodil za čim ugodnejše zakonsko kmarnjenje. Kar pridno začni jih izvajati in... srečno! Tvoje ex sošolke DTTZ.

Na Repentabru se bosta danes popoldne poročila NIVES GUŠTIN in GIAN- NI SOBANI. Da bi vama ljubezen vedno predstavljala neobhodno vsakdanjost vama želi cerkveni pevski zbor Repentabor.

Bruno in Livija Švaba je osrečil prihod prvorojenčka MARKA. Vse najboljše v življenju mu vošči ŠD Mladina.

NIVES in GIANNI!

Čisto pred vama je torej vajin odločen korak. Ob tej enkratni priložnosti vama želijo, da bi z obilico medsebojnega razumevanja in veliko ljubezni srečno začela ter še lepše nadaljevala vašo skupno življenjsko pot.

Člani KD in BK Kraški dom

PSI vložila osnutek o zaščiti potrošnika

Dandanes je potrošnik izpostavljen pritisku reklame, raznih sredstev javnega mnenja, predvsem pa seveda interesom podjetij, ki skušajo na trgu uveljaviti lastne proizvode. Iz nemočnega položaja, v katerem se znajde bodisi zaradi cen bodisi zaradi posledic, ki jih imajo na njegovo zdravje nekateri proizvodi, bi ga lahko rešili le zakonski predpisi.

Takšnega mnenja so očitno deželni socialistični svetovalci, ki so včeraj vložili zakonski osnutek o usmerjanju potrošnje, zaščiti potrošnikov in ustanavljanju posebnih zvez potrošnikov.

S pobudo skušajo socialistični predstavniki predvsem zaščititi potrošnika. V prvi vrsti seveda prepričati, da bi lahko proizvodi, ki so v redni prodaji, škodili zdravju, istočasno pa da bi ogrozili naravno ravnanje okolja. Zelo pomemben je tudi denarni vidik: velikokrat namreč imajo enakovredni proizvodi dokaj različne cene in to ali glede na znamko ali glede na trgovino.

Neobhodno potrebno je nadalje po mnenju socialističnih svetovalcev (zakonski osnutek so podpisali Carbone, Saro, Manzoni in Ermano) sprožiti in uresničiti osveščevalno-informativno kampanjo. In končno zakonski osnutek predvideva nastajanje posebnih združenj potrošnikov, ki bi lahko tako izvajali tudi pritisk nad proizvajalci in prodajalci.

Odobritev tovrstnega deželnega zakona bi med drugim omogočala, pravijo v utemeljitvi lastnega predloga, izvajanje nekakšnega preventivnega nadzorstva s strani same dežele, oziroma Krajevnih zdravstvenih enot.

V Zavodu združenega sveta bo letos 180 študentov

Prihodnji teden se bodo začeli stekati v Devin študentje iz raznih krajev sveta, ki bodo v novem letu obiskovali tamkajšnji Zavod združenega sveta. Prišlo jih bo skoraj 180 iz nič manj kot 41 držav in iz vseh petih kontinentov. Med njimi bodo tudi štirje pripadniki obiskovalna zavod se lani, dva pa sta nova.

V devinskem Zavodu Združenega sveta se je pouk prvič pričel v lanskem šolskem letu, ko se je vpisalo okrog 90 študentov. Približno toliko bo letos novih. Za vse se bo pouk pričel 13. septembra, uradna otvoritvena slovesnost pa bo šele sredi oktobra.

Kot vemo, zahteva šola veliko stroškov. Na vsakega študenta pride 25 milijonov lir na leto. Te stroške krijejo s štipendijami, ki jih dajo na razpolago vsedržavni odbori Zavoda združenega sveta, zunanje ministrstvo, nekaj pa tudi posamezne dežele. Dežela Furlanija-Juljska krajina prispeva 10 štipendij. Velike vzdrževalne stroške zavoda krijejo tudi razne zasebne ali javne ustanove. Med temi sta na krajevni ravni Friulijska in Tržaška hranilnica, ki je prispevala za nakup naprav za biološki laboratorij ter za štipendije sinovom profesorjev, ki bodo poučevali v devinski šoli. Teh bo letos seveda več kot lani.

V novem šolskem letu bo tudi nekaj novosti s prostori. Upravne urade zavoda so premestili v Devinski grad, učna dejavnost pa bo potekala v prostorih nekdanje osnovne šole. Študentje bodo tudi letos razmeščeni po raznih okoliških hotelih, nekaj pa jih bodo namestili v prostorih za tuje Devinskega gradu.

KPI zahteva sejo pokrajinskega sveta

Svetovalska skupina KPI je včeraj naslovila na predsednika Claricija pismo, v katerem zahteva takojšnje sklicanje pokrajinskega sveta. Kot znano so komunisti v znak protesta proti zadržanju predsednika, ki kljub odstopu celotnega odbora noče sklicati pokrajinskega sveta, napovedali bojkot zasedanj svetovalskih komisij.

● Predsednik deželnega odbora Comelli je včeraj dopoldne sprejel novega poveljnika karabinerjev za tržaško področje podpolkovnika Antonia Schirosija.

● V okviru poletnih prireditev, ki jih prireja galerija Tribbio na Starem trgu bo v ponedeljek, 5. septembra, ob 20.30 nastopila harfistka Annalisa Gon. Goriška glasbenica bo izvajala dela Kirchhoffa, Parryja, Bochsa, Hasselmansa, Khatchaturiana in Chertocka.

V evangeličanski cerkvi v Trstu bo danes, 3. septembra nastopil argentinski pianist Miguel Angel Scabba. Koncert spada v okvir glasbenega septembra.

Slovo od Marice Škabar

Včeraj popoldne so se na repentabskem pokopališču poslovili od Marije Škabar, ki so jo vsi poznali za Marico, številni slovenski in italijanski antifasisti; tisti, ki so z njo še sodelovali v raznih organizacijah, v katerih je neutrudno delovala vse dokler so ji dopuščale moči in zdravje, in pa tisti, ki so o njeni prizadevnosti in neomajni volji slišali pripovedovati.

Kakor sta v svojih govorih poudarila Boris Race - Zarko in Marija Pahor - Nadja, se je Marica Škabar takoj vključila v gibanje Osvobodilne fronte in vse do zmage vestno opravljala zaupane naloge.

Od Marice Škabar so se v jutranjih urah poslovili tudi v Kopru. Na žalni seji je govoril član vodstva ZZB Branko Babič.

Razpis zgoniške občinske uprave

Zgoniška občinska uprava je objavila razpis, s katerim seznana zainteresirane občanke, da bo na podlagi prošnje sestavila prednostne lestvice za morebitne nadomestitve učnega in neučnega osebja v šolskem letu 1983-84.

Prošnje za nadomestitve vzgojiteljic, otroških negovalk, kuharic in čistilk bodo sprejemali na občinskem tajništvu do sobote, 10. septembra. (bs)

Prijavili mladoletno tatavo

Leteci oddelek tržaške kvesture je prijavil sodišču 17-letno Patrizio L. zaradi tatvine in poskusa tatvine. Mladoletnico je 19. julija letos zalotil 37-letni Elvio Capun iz Ul. Massari 14, ko je, skupaj s pajdašico, poskusila s silo odpreti vrata njegovega skladišča. Moški je obe ženski ustavil, čez čas pa sta se mu izmuznili. Pri begu sta izgubili torbico, v kateri so preiskovalci našli osebno izkaznico Patrizie L. Agenti domnevajo, da sta ženski sodelovali še pri drugih tatvinah vedno v poslopju v Ul. Massera 14.

Nočno kopanje na Trgu Unità

V noči med sredo in četrtkom se je začel neznan mladenič v Adamovem kostumu, a brez figovega lista, kar na lepem kopati v vodnjaku na Trgu Unità. Njegovo nočno ohlajevanje je kaj kmalu vzbudilo pozornost ne redkih ponočnjakov, temveč tudi nočnih stražnikov, ki so ga obstopili. Zaradi nevarnosti, jo je fant spet mahnil v hlače in jo popihal vpriječ: «Nimam kopalnice, nimam kopalnice!» Po kopanju je bil seveda toliko svez, da je zlahka pustil za seboj upehane zasledovalce.

Tatovi tokrat v mesnici

Tatove je tokrat zamakala mesarna. V noči med sredo in četrtkom so vdrli v mesarno 39-letnega Silvestra Purica na Rebri za Greto 34, a se niso spravili nad meso in klobase. Bolj jih je zamakala železna blagajna, iz katere so odnesli 40 tisoč lir. Znesli so se tudi nad elektronsko tehniko in jo vrgli na tla, pri čemer so povzročili precej škode.

Komorni jazz na Starem trgu

Silvio Donati in Aleksander Rojc novost v klavirskem pogovoru

«In v vsaki želji je bilo zapisano: BODI!» — be-
se, s katerimi lahko opiše glasbo, ki zares nastane
kot izraz želje, kot utrip srca, kot utrip človeka, bo-
gatega z občutji, človeka, ki globoko doživlja svoj
trenutek, ki mu trenutek ostane v duši, ki se ga
ne more znebiti, vse dotlej, dokler ga ne ovekoveči,
dokler mu ne da oblike, oblike, ki lahko nosi naslov,
ali pa tudi ne, oblike, ki jo lahko zapišeš, ali pa
tudi ne; vsekakor pa oblike, ki nastane, ki jo izzoveš
iz črnih in belih tipk. Zanj samo delno drži Goethejev
vzklík iz Fausta: «Postoj, trenutek, tako si čudovit!»,
zakaj vsa čudovitost življenjskih trenutkov in tistih, ki
spremljajo koncertno izvajanje, se ustavi v glasbeniku
in poslušalcih, ki postanejo soustvarjalci, torej tista
moč, ki glasbenika, mimo njegovega že prej zapisa-
nega doživljanja, stimulira v njegovem ustvarjanju. U-
stvarjanje se torej ne omeji na zaprti sobi in do-
mači klavir, ampak znova nastaja in se znova pre-
navlja pred publiko, pravzaprav tesno z njo. Ustvar-
janje je najprej doživljanje, ki se prelevi v skladbo.
Osrednja misel ostane ista, ves univerzum okoli nje
pa se spreminja od izvedbe do izvedbe, pogojen od
skladateljeve intime, od njegove publike, od miljeja,
v katerem znova in znova živi. To stalno in bistve-
no improviziranje je, mislim, bistvo take glasbe, ka-
kor smo jo poslušali na koncertu komornega jazz-a,
to je torej tudi bistvo glasbe tržaškega jazz-mana,
skladatelja in izvajalca, Silva Donatija. Njegova glas-
ba je glasba upanja, optimizma, glasba občutij, srca,
nikoli glasba pesimizma ali sovraštva. Ob njej čutiš,
da so, kakor pravi Boris Pahor, onkraj pekla še
ljudje.

To je potrjevala tudi izbira programa na ponedelj-
kovem koncertu, ki sta ga pianista Donati in Rojc
odprla z improvizacijo na temo Billa Evansa Peace,
pièce — skladba za mir. Nato sta pianista predstavila
skladbe Silva Donatija, v katerih smo spoznali dva
izmed motivov, ki jih je Donati posnel na svoji dve

plošči. Prva je iz leta 1980 in z nje smo poslušali
skladbo Blue serenade, ki daje plošči tudi naslov.
Z druge plošče, ki vsebuje glasbo z gledališke pred-
stave Goldoni — Haydna — «Il mondo della luna», pa
smo poslušali Promenade au clair de lune. Ti dve
skladbi je Donati priredil za dva klavirja. Sledile so
še Impression, Loving, ki je tokrat doživela krstno iz-
vedbo, To Bach, kjer je bil opazen premik in zblize-
vanje k resnejšemu delu koncerta. Tega sta sestav-
ljala še Suite, prvotno zapisana za violončelo in go-
dala, ter fantazija za dva klavirja — Apocalisse. Glas-
benika sta se publiki, ki ju je z burnim ploskanjem
spet priključila pred klavir, oddaljila še z dodatki:
Lullaby, s krstno izvedbo skladbe Elevazioni, z impro-
vizacijo na temo Billa Evansa For Helene in z Low
Down Bluesom T. Thielemansa.

Vsekakor glasba polna sugestij, ki jih je vzbujala
tudi okolje, čeprav je koncert nekajkrat motil cestni
šum. Sugestije so prevevale tudi več stoglavo množico,
ki je ob tej priložnosti napolnila ves Stari trg
in obkrožila glasbenika in njuna klavirja z neverjetno
pozornostjo in, če sodimo po aplavzih, z velikim na-
vdušenjem.

Tudi tokrat smo v Silviju Donatiju kot skladatelju
in kot izvajalcu prepoznali ne samo izvirnost, tipično
za njegov glasbeni verz, ampak čutnost umetnika, ki
mu je glasba glavna izrazna moč.

Presenetil nas je Aleksander Rojc, ki ga poznamo
kot pianista klasične glasbe. Gotovo je bila vidna
njegova klasična pianistična kultiviranost, ki je prišla
do izraza v zlitosti, ki jo je Rojc uspel doseči z glas-
benikom, ki izhaja iz tradicije evropskega jazz-a. Če
sta Donati in Rojc vsak zase svetova, ki si stojita
strogo nasproti, pa tvorita s svojo simbiozo neko novo
celoto, polno skritih sanj in še neizrečenih misli in
simfonij, ki sta jo skupaj začela šele odkrivati.

—tc

Gledališča

Primorsko dramsko gledališče - No-
va Gorica: v petek, 9. t.m., ob 20.30
bo na dvorcu Zemomo pri Ajdovščini
predstava Jordana Plevneša «Erigon».
Red premiera in izven.

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE

PDG Nova Gorica vas vabi k vpisu
abonmaja za sezono 1983 - 84. Pri-
jave abonmaja sprejemamo vsak dan
vključno do 15. t.m. na naslov PDG,
Leninova 2 (Kulturni dom) - 65000 No-
va Gorica ali po telefonu 25-326. Pri-
javo abonmaja lahko oddate tudi kul-
turnemu poverjeniku pri lastni delov-
ni organizaciji.

Repertoar je naslednji: W. Shake-
speare «Troilus in Kresida» - reži-
ja Dino Radojevič; Jordan Plevneš
«Erigon» (Ljubisa Georgijevski); Ni-
kolaj Erdman «Mandat» (Jože Ba-
bič); Eugene O'Neill «Dolgega dne
potovanje v noč» (Zvone Šedlbauer);
Sean O'Casey «Pravljica za lahko
noč» (Aleš Jan); Thomas Bernhard
«Nad vsemi griči je mir» (Dušan
Mlakar).

CANKARJEV DOM - Ljubljana

Predvečer velike dvorane:
Od 5. t.m. do 9. t.m.: Razpisi abon-
majev Slovenske filharmonije (od 9.
do 12. ure in od 16. do 19. ure).

Razstave

Od 1. do 11. t.m. v predverju: Iz-
bor s VI. jugoslovanskega bienala
male plastike v Murski Soboti.

Koncerti

Danes, 3. septembra, ob 20.30 bo
v evangeličanski luteranski cerkvi -
Largo Panfil, koncert pianista Migue-
la Anghela Scebbe (Argentina).

Razna obvestila

Bivši borci 8 Levstikove brigade iz
Brega, ki so prejeli vabilo na proslo-
vo 40. obletnice ustanovitve in podeli-
tev priznanj, ki bo v Smarjah pri
Ljubljani v soboto 10. 9. t.l. in ki mi-
slijo potovati z avtobusom, naj se
nemudoma javijo na tel. št. 228481
(Marjo Zahar, Zatrežec 12) in naj-
kasneje do jutri, 4. septembra.

Dolinska sekcija Slovenske skupno-
sti prireja 4. in 5. septembra «Naš
praznik» na prostoru občinskega gle-
dališča «F. Prešeren» v Boljuncu.

Oba večera bo igral ansambel Po-
mlad, jutri popoldne pa bo bogat
kulturni program, na katerem bo
nastopila mladinska godba iz Uma-
ga, deklški pevski zbor iz Mačkoli in
folklorna skupina Uljanik iz Pule.
Pozdrave bosta prinesla tajnik Sergij
Mahnič in Marija Ferletič iz Gorice.
Poskrbljeno bo tudi za domačo kap-
ljico in jedi na žaru.

Toplo vabljeni!

Slovensko lovsko društvo FJK «Do-
berdob» vabi spodaj navedene učen-
ce, da dvignejo jutri, 4. septem-
bra, ob 18. uri v osnovni šoli «I. maj
1945» v Zgoniku, nagrade natečaja
«Življenje gozdne živali v naravi». Za
pismene izdelke so bili nagrajeni za
osn. šolo Boršt-Tanja Parovel; za
cel. osn. šolo F. Venturini - Bolju-
nec: Danijela Koren ter Pavel Žerjal;
za osn. šolo O. Župančič - Gorica:
Sandra De Biasi ter Kristina Kravos;
za osn. šolo S. Kosovel - Dol: Igor
Marušič; za nižjo sred. šolo I. Trin-
ko - Gorica: Kristina Ožbot, Maja
Peterin, David Černič, Ines Pankovič,
Mikela Riggio ter Dimitri Florenin.
Za likovne izdelke so bili nagrajeni:
za osnovno šolo Prosek: Matejka Bu-
cavelli; za cel. osn. šolo M. Samsa -
Ricmanje-Domjo: Egon Mikol, za niž.
sred. šolo sv. Ciril in Metod - Kati-
nara: Mitja Rustja, Mirjam Gregori
in Ana Primosi.

Sekcija KPI M. Matjašič - Milan
priredi praznik komunističnega tiska
v prostorih SKD Barkovlje (vhod iz
Ul. Bonafata) danes in jutri. Da-
nes, 3. 9., nastop godbe na pihala s
Proseka - Kontovela, jutri, 4. 9., za-
ključek prireditve. Govorila bosta tov.
Ravel Kodrič in Ezio Martone. Na-
stop plesnega ansambla, prireditve
razstave, prodaja knjig in srečolov.
Delovali bodo dobro založeni kioski.

KD Vesna, ŠD Mladina in sekcija
VZPI-ANPI sporočajo, da bosta avto-
busa za Griblje odpotovala jutri,
4. t.m., ob 6. uri izpred spomenika
padlim v Križu.

Moški pevski zbor V. Vodnik - Do-
lina obvešča pevce, da se bodo vaje
začele v torek, 6. 9., ob 20.30 v dru-
štvenih prostorih.

INNOCENTI
servis - popravila

avtomehanična
delavnica **S. GIUSTO**
Ul. Montfort, 8 - Tel 793711

Kino

Ariston Zaprt zaradi počitnic do 1.
oktobra.
Eden 17.00 «La fuga di Eddie Ma-
con». K. Douglas.
Fenice 18.00 «Krull - Un mondo lon-
tano anni luce dalla tua immagina-
zione». Ken Marshall.
Nazionale Dvorana št. 1. 15.30 «Il
mondo perverso di Beatrice». Pre-
povedan mladini pod 18. letom.
Dvorana št. 2. 16.00 «La patata bol-
lente». Renato Pozzetto. Film za
vsakogar.
Dvorana št. 3. 15.45 «Zombi III»
Film za vsakogar.
Grattacielo 17.00 «L'avventuriera per-
versa». Prepovedan mladini pod 14.
letom.
Mignon 16.00 «Geppo il folle». Adria-
no Celentano.
Aurora 16.00 «Le radici della paura».
Prepovedan mladini pod 14. letom.
Capitol 16.30 «Kramer contro Kra-
mer». D. Hoffman, E. Streep.
Radio 15.30 «L'altro vizio di una por-
no moglie».
Prepovedan mladini pod 18. letom.
Vittorio Veneto 16.30 «Delitto sull'au-
tostrada». T. Milian, V. Valentino.
Moderno 16.30, 18.15, 20.00 in 21.45
«Destructors».
Lumiere 17.00 «Arancia meccanica».
Prepovedan mladini pod 14. letom.
Giardino pubblico 21.00 «Fuga di mez-
zanotte».

Razstave

Razstava umetniške obrti v Repnu
je odprta danes, 3. t.m., od 18. do
22. ure ter jutri, 4. t.m., od 10.
do 13. ter od 18. do 22. ure.

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

Društvo zamejskih likovnikov vabi
člane na sejo, ki bo v ponedeljek, 5.
t.m., ob 19.30 na sedežu društva.

Mali oglasi

telefon (040) 79 46 72

PRODAM dva lesena soda (15 hl) v
dobrem stanju. Telefonirati na št.
0481/33553.

OSMICO je odprl Rudi Petaros iz
Boršta. Toči belo in črno vino.
ZOBODRAVNIK Ivo Petkovšek bo
ordiniral od 5. septembra dalje od
15. do 19. ure.

JOŽE BIZJAK prosi gospoda, ki ga
je srečal pred mesnico v Divači,
naj se zglesi v Divači št. 9.

ALEKSANDER KOZINA obvešča ce-
njene klijente, da je odprl gostilno
v Prebenegu.

KUPIM knjige za 1. razred poklicne-
ga zavoda za orodno mehaniko. Te-
lefonirati 200-927.

OSMICO je odprl Stanko Štranj - Do-
lina 258. Toči belo in črno kapljico.

PRODAM hišo na Kontovelu št. 25.
v dobrem stanju, 80 kv. m. Telefo-
nirati na št. 220-601 od 13. do 14.
ure.

PRODAM kompletno kuhinjo, dva fo-
telja ter divan vse v dobrem sta-
nju po ugodni ceni. Opčine, Ul.
Biancospino 18/1, tel. 212-518.

PRODAM pristno kraško hišo. Tele-
fonirati v večernih urah 229-126.

PRODAM njivo v Dolini — 1900 kv. m
z nasadom oljk. Tel. 228-390.

PRODAM novo hišo v okolici Dolin-
— 85 kv. m in prostor za garažo
ter majhno mansardo v centru me-
sta. Tel. 228-390.

KOZMETIČNI SALON RUŽICA - Bo-
ljunec tel. 228-313 obvešča cenjene
stranke, da bo salon ponovno odprl
od 5. septembra dalje.

OSMICO ima Rudi Košuta v Križu
št. 44. Toči belo in črno vino.

OSMICO ima Josip Gruđen v Sama-
torci 6/A. Vabi vas na kozarček, se-
raje polič, belca ali terana.

OSMICO je odprla družina Frandoli
v Slivnem št. 25. Toči belo in čr-
no vino.

ŠOLA ZA KROJENJE IN ŠIVANJE

EDDA DESCO

UL. DESTRIERO, 11
TEL. 744-458

ZAČELO SE JE
VPISOVANJE

Izleti

SPDT priredi v nedeljo, 11. septem-
bra, avtobusni izlet na Belopeška je-
zera in na Visoko ponco. Izlet je pri-
meren za vse. Iz Belopeških jezer
1-urni sprehod do kočice Zaccchi, odko-
der za planince še 3-urni vzpon na
Visoko ponco. Vpisovanje na sedežu
ZSSDI, do vključno srede, 7. septem-
bra.

KD Slovan - Padriče obvešča vse
izletnike, da bo odhod v Ribnico
jutri, 4. septembra, ob 6.30 z va-
škega trga. Obenem obvešča vse, ki
nimajo potnega lista, naj prinesejo s
seboj prepustnico in osebno izkaznico
(obvezno!).

Sekcija VZPI-ANPI Boršt-Zabrežec
organizira 11. septembra izlet v Novo
Gorico na osrednjo proslavo ustano-
vitve IX. korpusa. Vpisovanje pri
Milki Žerjal - tel. 228-230 in Marju
Zaharju - tel. 228-481.

Združenje Union Podlonjer - Sv.
Ivan priredi enodnevni izlet 11. sep-
tembra v Ribnico - Kočevje - Bazo
20 - Dolenske Toplice (kosilo) - Mu-
ljavo in preko Ljubljane v Trst. Vpi-
sovanje in informacije vsak torek in
četrtek od 17. do 19. ure v Ul. Valdi-
rivo 30/II. nadstropje - tel. 64459 ali
732858.

Jutri, 4. septembra, ob 6. uri
pred spomenikom v Križu odpotujejo
izletniki v Sovjetsko zvezo. Prosimo
točnost!

Včeraj - danes

Danes, SOBOTA, 3. septembra
DORA
Sonce vzide ob 6.28 in zatone ob
19.41 — Dolžina dneva 13.13 — Lu-
na vzide ob 1.21 in zatone ob 17.41.
Jutri, NEDELJA, 4. septembra
IDA

Vreme: Temperatura 24,2 stopinje,
zračni tlak 1014,7 mb. rahlo nara-
šča, vlaga 68-odstotna, nebo poobla-
čeno, morje skoraj mirno, tempera-
tura morja 24 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Sandra Viezzoli,
Elisabetta Lenardon, Davide Ferluga,
Massimiliano Vittori, Marco Pagot,
Fabrizio Chiella, Mauro Alessandro
Gadaleta, Paola Pezzuto, Stefania
Torlo, Micaela Papandrea.

UMRLI SO: 96-letna Sofia Lampi
vd. Cervi, 82-letna Margherita Boni-
facio vd. Plovani, 78-letna Giovanna
Varagnolo por. Donaggio, 67-letni Bru-
no Pisani, 70-letni Carlo Micheli, 85-
letna Giovanna Pinvan vd. Pavich,
78-letni Stefano Rota, 62-letni Giorgio
Forti, 82-letni Francesco Biecar, 77-
letna Maria Sillich vd. Stabile.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)
Trg Ospedale 8, Ul. dell'Istria 35,
Miramarski drevored 117, Ul. Combi
19, Prosek, Žavljje.
(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Trg Piave 2 in Borzni trg 12.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)
Trg Piave 2, Borzni trg 12, Prosek
in Žavljje.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel.
9171, predpraznična od 16. do 20.
ure in praznična od 8. do 20.

LEKARNE V OKOLICI

Boljunec: tel. 228-124, Bazovica: tel.
226-165, Opčine: tel. 211-001, Zgonik:
tel. 225-596, Nabrežina: tel. 200-121;
Sesljan: tel. 209-197.

E.Fermi

Aranžerji
Programaterji
Finančni izvedenci
Uradniško
knjigovodstvo
Stenografija
in strojepisje
Tajništvo
Slikarstvo

TRST - UL. CORONEO 1
TEL. 732042 - 732423

MLADINSKI KROŽEK BANI
priredi

ŠAGRO

danes in jutri
Oba večera ples. Vabljeni!

PD KOLONKOVEC

prireja tradicionalni

PRANIK SOLATE

Danes tekmovanje v hitrosti
pri sajenju solate na kmetiji
vrtarja Bariča.

Jutri razstava najlepše solate.
Oba večera ples. Vabljeni!

Šolske vesti

Šola Glasbene matice obvešča, da je
vpisovanje novih gojencev za šolsko
leto 1983 - 84 odprto za Trst in podruž-
nice do 9. septembra od 9. do 12.
ure na šoli Glasbene matice, Ul. R.
Manna 29.

Šola Glasbene matice obvešča, da
bodo popravni izpiti iz teorije in sol-
feggia v četrtek, 8. t.m., ob 9. uri
na šoli Glasbene matice v Ul. R.
Manna 29.

NADOKNADENJE ŠOLSKIH LET

skrajšanje ali menjanje učnih tečajev
Začela so se vpisovanja za:

- LICEJE
- UČITELJIŠČA
- GEOMETRE
- VODJE SKUPNOSTI

ISTITUTO SCOLASTICO «G. FERRARIS»

Ul. Santa Caterina 7 — Trst - Tajništvo telefon: 62456
(urnik 10.00 — 12.00 ter 16.30 — 19.30)

ENAIPI — Trst - CENTRO FORMAZIONE PROFESSIONALE CENTER ZA POKLICNO IZOBRAŽEVANJE

Istrska ulica 57 - Telefon 796194

ORGANIZIRA

izobraževalne tečaje v sledečih strokah:

- elektroniški
- televizijski
- osnovna informatika
- električarji pop. elektrogospodarskih strojev
- avto-električarji
- avto-mehaniki
- specializirane - izpopolnjevalne tečaje za odrasle na:
 - mikroprocesorjih
 - personal kompjuterjih
 - motoristi diesel
 - mehaniki ladijskih motorjev

Vsa pojasnila dobite v tajništvu centra: od 9. do 12. ure ter od 15.
do 17. ure (ob sobotah 9.00 — 12.00)

FILM :: FILM :: FILM

Ureja Kinoateljje

Filmi na TV zaslonu

LE VACANZE DEL SIGNOR HU
LOT — «Les vacances de Mr. Houlot» — «Gospod Hulot na počitnicah», 1953. Režija: Jacques Tati. Igrajo: Jacques Tati, Louis Perrault, Natalie Pascand in drugi. Rai 2, v soboto, 3. septembra, ob 21.50.

Jacques Tatischeff je eden izmed tistih umetnikov, ki ni zapadel inflaciji svojih proizvodov. Vsa njegova dela («Mon oncle», 1958 «Playtime», 1967; «Trafic», 1971; «Parade», 1974) so zato dokaj enkratna, istočasno pa vsa nosijo poseben pečat ustvarjalca, ki je kljub življenjskim metamorfam slej ko prej enotna osebnost, kar pomeni teoretično in praktično obstojnost kontinuitete. Tati je princip je: «Poglejmo, kaj se dogaja in poskušajmo najti tiste drobne stvari, ki nas v življenju utegnejo zabavati». Svet se mu zdi smešen, zdi se mu prav, da se ljudje zabavajo ob spoznanju tega sveta. Film (literatura) mora zato poiskati resnico in jo (končno) razkrivati v vseh možnih kombinacijah, v vseh mogočih zornih kotih. Osrednjo osebnost, Monsieur Hulot, imamo možnost videti v tako rekoč vseh filmih in brati tako rekoč v vseh romanih. Nekakšni komični, sleherni človek potom katerega Tati razkrije vsakdanjost; lik Hulota se pogosto izključuje iz poteka dogajanja in pride v ospredje ambient, monotona absurdnost sveta represije preoblečena v svobodo.

SCARFACE — «Scarface» — «Mož z brazgotino», 1932. Režija: Howard Hawks. Igrajo: Paul Huni, Ann Dvorak, George Raft in drugi. Rai 1, v ponedeljek, 5. septembra, ob 13.45.

Hawks je v svoji dolgi kinematografski karieri dosegel priznane rezultate v vseh filmskih žanrih («The girl sleep», 1946 — western; «Gentleman prefer blondes», 1953 — musical; «Chattari», 1962 — pustolovski film; «His girl friday», 1940 — komedija). Posnel je tudi štiri gangsterske filme, med katerimi je gotovo najboljši «Scarface». Resnično zgodbo gangsterja Al Coponeja natančno oriše v vseh ključnih trenutkih njegovega življenja v letih dvajset — trideset. Rigorozno posveča pozornost obnašanju igralcev in poudarja tragičnost dogajanja ter usodnost smrti; vseskozi prevladuje nasilje, kajti «Bili so nasilni časi», pravi Hawks «in nasilje je postalo zgodovina.»

FREAKS — «Freaks», 1932. Režija: Tod Browning. Igrajo: Olga Baclanova, Dasty Eerles, Harry Eerles in drugi. Rai 3, v sredo, 6. septembra, ob 23.05.

«Freaks» je stara a še vedno zanimiva grozljivka. Njen avtor, T. Browning, je označen v zgodovini filma za enega začetnikov tega žanra, najboljši režiser tako imenovanega «črne» filma iz dvajset-trideset let — njemu sledi v letih 40 Van Lewton, ki je doprinesel v tako vrsto filmskega izražanja več inovacij. Summa Browningovega dela je prav «Freaks», kjer nad vsem prevladuje groza in gnus, ne kot senzacija.

Patronat KZ - INAC svetuje

Prostovoljni prispevki samostojnih delavcev

Vprašanje: «Že dobrih sedem let se ukvarjam s trgovsko dejavnostjo in redno plačujem prispevke za trgovsko pokojninski sklad. Ker sem v mladih letih skoraj 11 let delal pod gospodarjem sem vložil na INPS prošnjo, da bi plačeval prostovoljne prispevke za sklad delavcev, ker bi tako dobil pokojnino 5 let prej. Na moje veliko presenečenje pa mi je INPS odbil prošnjo, češ: «da sem že zavarovan kot trgovec. Kako je to mogoče? Moj prijatelj, ki je prav tako trgovec in mi je on svetoval to rešitev je dobil avtorizacijo in redno plačuje prostovoljne prispevke. Očitno gre za napako. Kaj moram storiti?»

P. L.

Odgovor: «Odločitev zavarovalnega zavoda INPS je popolnoma zakonita in v vašem položaju nimate nikakršne možnosti, da bi bila vaša prošnja pozitivno rešena. Se do lanskega leta je zakon dopuščal samostojnim delavcem (kmetom, obrtnikom in trgovcem) možnost, da plačujejo prostovoljne prispevke za sklad odvisnih delavcev in si tako zagotovijo nekoliko višjo minimalno pokojnino z dopolnitvijo 60. leta starosti, torej celih 5 let prej kot pri zavarovanju samostojnih delavcev. Kdor je že dobil zadevno avtorizacijo je ta polnoveljavna tudi za bodočnost in ni predvidena nobena zapadlost. Kdor pa je zamudil rok, se mora pač sprijazniti z ugotovitvijo, da dokler bo opravljal samostojno dejavnost ne bo mogel doplačevati prostovoljnih prispevkov v sklad odvisnih delavcev. Če boste vi ostali zavarovani kot trgovec vse do upokojitve, boste lahko uveljavili starostno pokojnino komaj s 65. letom, ko boste združili vse vaše zavarovalne prispevke. Ostaja pa vam druga variana: če se boste naprimer s 55. letom zaposlili kot odvisni delavec, boste lahko 5 let kasneje uveljavili starostno pokojnino in boste lahko tudi odkupili vsa leta trgovskega zavarovanja.

B. S.

temveč ju prikaže v njenem okolju, s tehniko njunega prikazovanja in njunem vzdušju.

PAISA — 1946. Režiser: Roberto Rossellini. Igrajo: neprofesionalci. Rai 3, v sredo 7. septembra, ob 21.55.

Temeljni kamen italijanskega ne-realizma, skupno z «Roma città aperta», označuje poveljno obdobje italijanske kinematografije. Rossellini je o svojem filmu izjavil: «Ko sem moral izbrati igralce za «Paissa» sem se z operaterjem postavil na sredi vasi, v kateri sem mislil snemati to ali ono epizodo. Radovedneži so se zbirali okoli mene in jaz sem dobil igralce med množico. Če sem imel na razpolago dobre profesionalne igralce, nikoli niso popolnoma odgovarjali na lik, ki sem si ga zamislil v filmu. (...) Z Amideijem nikoli ne končamo scenarija dokler ne pridemo na kraj, kjer mislimo, da se bodo scene vršile. Okoliščine, igralci, ki jih po načrtu zbiramo, nas privedejo vedno do tega, da spreminjamo prvotni rokopis (...).»

«Paissa» je zgodba v epizodah Italije v letih 1943 - 45: prva se vrši na Siciliji ob prihodu zavezniških sil, druga v Neaplju, tretja v Rimu nato v Firencih in Emiliji. Dnevnik torej italijanske osvoboditve, iskren Rossellinijev poziv zoper vojne grenkobe in grozote, ki je odjeknil v celem svetu in vzbudil ganjenje in navdušenje.

V Kinu «Soča» — Nova Gorica — poteka od 1. do 8. septembra «Pula po Puli 1983». Vrteli bodo osem boljših filmov, prikazanih na puljskem festivalu, med katerimi beležimo Pavlovičev «Vonj telesa» (v sredo, 7. septembra), ki je zmagal veliko zlato areno za najboljši film. Zgodba železničarja, ki stalno potuje na progi Ljubljana - Beograd ne samo z vlakom ampak tudi s čustvi — dve ljubezni, dve življenji, med katerima je težko zbrati. «Balkan Express» Branka Baletića (v torek, 6. septembra), ki je poleg uradnih priznanj imel največ uspeha pri kritiki, prikaže dogodivščine skupine žeparjev v obdobju namške okupacije. «Negativni» junaki sodelujejo s partizani in herojsko umrejo. In še «Nekaj vmesnega» Srdjana Karanovića (v četrtek, 8. septembra), ki je sentimentalna zgodba dveh jugoslovancev z mlado američanko — kontrast dveh načinov življenja, dveh nasprotnih družb. Veliko vika in krika je v puljski areni dvonil film «Medeni mesec» Nikole Babića (v nedeljo, 4. septembra) z baje najdaljšo erotično sekvenco v jugoslovanski kinematografiji. Gre se za zgodbo mladega seljaka Marka Bilogore, ki je nehoti vpleten v ilegalne dejavnosti kriminalne tolpe. Imeli bomo priložnost videti tudi Citra-mož Bata Čengića (v soboto, 3. septembra) — avtor prikazuje vrvež in kaos mestnega življenja, v katerem si požeželski mladenič Baja skuša ustvariti ugodno in pošteno življenje, vendar po nekaj lahkih poslih se odloči za delo v gradbenem podjetju v Libiji in odpotuje.

radiotelevizija

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal

- 13.00 Poletni maraton
- 13.30 TV dnevnik
- 14.00 «Un giorno a New York» - film
- 15.30 Glasbena oddaja - Le regine
- 16.20 Risanke
- 17.25 Verde Italia
- 18.00 Izžrebanje loterije
- 18.15 «L'ultimo fuorilegge» - 6. nadaljevanje
- 19.15 Glasbena oddaja
- 19.45 Almanah jutrišnjega dne in vremenske razmere
- 20.00 TV dnevnik
- 20.30 «Sotto le stelle '83»
- 21.50 TV dnevnik
- 22.00 Program za prihodnjih sedem dni
- 22.15 Venezia: Premio letterario Campiello
- 23.05 Marsala: boks - svetovno prvenstvo teža welters WBA
- Dnevnik 1 - Zadnje vesti in vremenska slika

Drugi kanal

- 13.00 TV dnevnik ob 13. uri
- 13.15 Dnevnik 2 - Lepa Italija
- 13.45 Programi za prihodnjih sedem dni
- 14.00 La mravigliosa storia dei tre-

ni «La Transiberiana» - 3. nad.

- 14.45 «Una signora per bene»
- 16.00 - 18.00 V evroviziji: kolesarstvo
- 18.00 - 18.35 Poletni tandem - popoldanski program
- 18.35 Izžrebanje loterije
- 18.40 TV dnevnik - šport
- 18.50 Sport in glasba
- 19.45 TV dnevnik
- 20.30 «Quaderno proibito» - TV roman
- 21.50 «Le vacanze del signor Hulot» - film, 1. del
- 22.40 TV dnevnik - večerne vesti
- 22.45 «Le vacanze del signor Hulot» - film, 2. del
- 0.15 TV dnevnik - Zadnje vesti

Tretji kanal

- 15.25 - 17.00 Svetovno prvenstvo v veslanju
- 18.30 Spomin in snemalska kamera
- 18.45 Programi za naslednjih sedem dni
- 19.00 TV dnevnik
- 19.25 Il pollice
- 19.55 Vsi na oder ... 6. del
- 20.30 Biennale Cinema '83 - Beneski festival
- 21.55 Cribb
- 22.45 Jazz club
- 23.15 Glasbena oddaja

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana

- 16.20 Poročila
- 16.25 Modro kot pisano
- 16.55 Tarzan - ameriška risana serija
- 17.20 Mogočno morje
- 18.20 Edward in gospa Simpsonova - angleška nadaljevanka
- 19.10 Risanke
- 19.20 Cik-cak
- 19.24 TV in radio nočoj
- 19.26 Zrno do zrna
- 19.30 TV dnevnik
- 19.55 Vremenske razmere
- 19.57 Propagandna oddaja
- 20.00 Steza slonov - ameriški film
- 21.45 Zrcalo tedna
- 22.05 Afrovizija - zabavnoglasbena oddaja
- 22.50 Sredozemske igre
- 23.20 Poročila

Koper

- 17.45 Jugoslovansko prvenstvo v nogometu
- 19.30 TVD - Stičiče
- 19.45 Bolnišnica na koncu mesta
- 20.45 TV film iz serije Velika dolina
- 21.45 TVD - Danes
- 21.55 Casablanca - Mediteranske igre
- 22.30 Zeit im Bild - Čas v sliki

Zagreb

- 15.45 Sedem TV dni
- 16.15 Poročila
- 16.20 TV koledar
- 16.30 Poletno popoldne
- 18.30 Mali koncert
- 18.45 Medbežno
- 19.30 TV dnevnik
- 20.00 Operacija «Medeni mesec»
- 21.25 TV dnevnik
- 21.40 Za konec tedna

ZASEBNE POSTAJE

CANALE 5

- 8.30 Dober dan Italija
- 8.35 Phyllis - TV film
- 9.00 Alice - TV film
- 9.30 Mary Tyler Moore - TV film
- 10.00 Lou Grant - TV film
- 11.00 Giorno per giorno - TV roman
- 11.30 Love Boat - TV film
- 12.30 Il ritorno di Simon Templar - TV film
- 13.30 Una famiglia americana - TV film
- 14.30 Arabesque - TV film
- 17.00 Tarzan - TV film
- 18.00 Juke Box Star - glasbena oddaja
- 19.30 Lou Grant - TV film
- 20.25 Five album
- 21.45 La notte è fatta per rubare - film
- 23.25 Le piacevoli notti - film
- Attenti a quei due - TV film

RETE QUATTRO

- 8.30 Risanke
- 9.30 I superamici - risanke
- 9.45 Storie buffe in TV
- 10.15 Film - Superstunt
- 12.00 Aloha Paradise - TV film
- 13.00 Joe Forrester - TV film
- 14.00 Agua Viva - TV novela
- 14.45 Io e Barnaby - film
- 16.30 Risanke
- 17.30 I giovani Cow boys - TV film
- 18.00 Star Blazers
- 18.30 CHIPS - TV film
- 19.30 Quincy - TV film
- 20.30 Una questione d'onore - film
- 22.30 Freebie e Bean - TV film
- 23.30 FBI - TV film
- La furia degli implacabili - film

ITALIA 1

- 8.30 In casa Lawrence - TV film
- 9.30 Adolescenza inquieta - TV novela
- 10.00 La dalia azzurra - film
- 10.00 Operazione ladro - TV film
- 13.00 Boxe
- 14.00 Bandiera gialla - ponovitev
- 14.45 Il suo nome è donna Rosa - film
- 16.30 Bim bum bam
- 18.00 La casa nella prateria - TV film
- 19.00 In casa Lawrence - TV film
- 20.00 Strega per amore - TV film

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 - 10.00 Radijski mozaik: Kulturni dogodki - 8.40 Glasbea matica - 9.00 Imena anših vasi - 9.15 Roman v nadaljevanjih: Franček Rudolf: «Očka, vrni se nam zdrav domov!»; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 - 13.00 Opoldanski zbornik: Glasbeni potpuri - 12.00 «Bom naredu st'zdice, čer so včas' b'le» - glasnik Kanalske doline; 13.20 Glasba po željah 14.10 - 16.00 Mladinsko popoldne: Otroški kotiček - 14.30 Naš jezik - 14.35 Iz studia neposredno; 16.00 Klasični album; 17.10 - 19.00 Razširjeni obzornik: Izbrane melodije minulega desetletja - 17.30 Rubrika - 18.00 Počitnice ... počitnice - 18.40 Priljubljeni motivi.

RADIO KOPER

(Slovenski program)

6.30, 13.00, 14.00, 15.00 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.15 Vremenska napoved; Cestne razmere; 6.45 Prometni servis; Napoved radijskih in TV programov; 7.00 Zaključek jutranjega programa; 13.00 Priljubljene med glasbo; 13.10 Predstavitev popoldanskega programa; 13.30 Zamejska reportaža; 14.15 Zanimivosti, reportaže, pogovori; 15.30 Glasba; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Glasba po željah; 16.55 Pravočasno svetuje zavarovalna skupnost Triglav; 17.00 Primorski

Primorski dnevnik

IZOLA — Srečanje slepih žena
AJDOVŠČINA — Materialno stanje šol
OBALA — Aktivnost socialistične zveze delovnega ljudstva
GLINŠČICA — Pred nedeljsko odprto mejo
ZAMEJSKA REPORTAŽA

dnevnik; 17.30 Glasba; 18.00 Zaključek.

RADIO KOPER

(Italijanski program)

7.15, 12.30, 15.30, 18.30 Radijski program; 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 19.30 Poročila; 6.00 Otvaritev in glasba; 6.35 Stanje morja; 7.00 Horoskop; 8.32 Stanje morja; 9.15 Glasba; 9.32 Lucianovi dopisi; 10.35 Vrtljak; 11.00 Svet mladih; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 14.40 Glasba in popevka tedna; 15.45 - 18.30 Glasbeni weekend; 20.00 Zaključek sporeda.

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 19.00 Poročila; od 6.00 do 7.58 Zeleni val; 9.00 Week-end; 10.50 Beneski filmski festival; 11.45 Cudežna svetilka; 11.58, 12.58, 14.58, 16.58, 18.58 Zeleni val; 12.28 Zgodovinske osebnosti: Kleopatra; 13.20 Master; 14.00 Il ragazzo di Parigi; 14.35 Master; 15.00 Mikrofon in lutke; 16.20 Za kulisami z osebnostmi našega časa; 17.00 Radio camping '83; 18.00 Svetovno prvenstvo v kolesarstvu; 18.30 Autoradio; 19.30 Radio jazz '83; 20.00 Saranno ... famosi; 20.30 Radijski večerni variete; 21.00 Pogovor o zdravstvu; 21.30 Radijska drama; 22.28 Animal radio; 23.05 Telefonski pogovori.

RADIO OPČINE

Do 15. ure Glasba; 15.00 Glasba po željah; do 18.00 Glasba; 18.00 Listajmo po časopisih. Vodi V. Ozbič; Sledi Glasbena noč.

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 15.00 Poročila; 6.10 Prometne informacije; 6.20 Rekreacija; 6.45 Prometne informacije; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Druga jutranja kronika; 7.35 Prometne informacije; 7.45 Iz naših sporedov; 8.05 Pionirski tednik; 9.05 Matinejski koncert; 9.35 Napotki za naše goste iz tujine; 10.05 Po republikah in pokrajinah; 10.25 Panorama lahke glasbe; 11.05 Pogovor s poslušalci; 11.35 Srečanja republik in pokrajin; 12.10 Godala v ritmu; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov; 13.20 Osmrtnice, obvestila in zabavna glasba; 13.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 14.05 Glasbena panorama; 15.05 Radio danes, radio jutri; 15.15 Vrtljak; 15.55 Minuto za EP; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Obvestila in zabavna glasba; 16.35 Vrtljak; 17.00 Studio ob 17.00 Zunanje-politični magazin; 18.00 Škatlica z zgodbo; 18.30 Mladi mladim; 18.55 Minute za EP; 19.00 Radijski dnevnik; 19.25 Obvestila in zabavna glasba; 19.35 Mladi mostovi; 19.55 Domočina je ena; 20.00 Sobotni zabavni večer; 21. - 23.00 Za Slovence po svetu; 23.00 Poročila; 23.05 Literarni nokturmo Boris Novak; Faeton; 23.15 Od tod do polnoči; 00.05 - 5.00 Nočni program.

TELEPADOVA

- 8.30 Attentato ai tre grandi - film
- 10.00 Attenti ai ragazzi - TV film
- 10.30 Il cacciatore - TV film
- 11.00 WKRP in Cincinnati - TV film
- 12.00 Agente Peper - TV film
- 13.00 Catch
- 14.00 - 15.30 Risanke
- 15.45 Bonanza - TV film
- 16.30 Monjoro - TV film
- 18.00 - 19.00 Risanke
- 19.30 Glasba
- 20.30 Allarme nucleare - film
- 22.00 Pearl Harbour - TV film
- 23.00 Catch
- 24.00 Rombo TV
- 1.00 Onora il padre - film

TRIVENETA

- 8.30 Harry 'O - TV film
- 9.30 Reporter - TV film
- 10.30 Simon Templar - TV film
- 11.30 TV film
- 12.00 Horoskop
- 17.00 - 18.00 Risanke
- 19.00 Papà chiochia - TV film
- 20.00 Kodiak - TV film
- 20.30 I cinque ladri d'oro - film
- 22.00 Asta - occasionissima preziosi

TELEFRIULI

- 12.45 TV dnevnik
- 13.00 The Beverly Hillbillies - TV film
- 13.30 Questo è il mio uomo - film
- 15.00 Anche i ricchi piangono
- 15.30 I misteriani - film
- 17.00 Poletna glasba
- 17.30 Dokumentarec
- 18.00 The Beverly Hillbillies - TV film
- 18.30 Gunsmoke - TV film
- 19.25 TV dnevnik
- 19.50 Poročila v nemškem jeziku
- 20.10 Anche i ricchi piangono
- 20.40 Dollari e fumo - film
- 22.10 Horoskop
- 22.15 TV dnevnik
- 22.30 Il crepuscolo della scienza - film
- 0.10 Abat-jour
- 0.15 Poročila v nemškem jeziku

TELEQUATTRO

- 8.30 Povezava z Italijo 1
- 19.00 Dogodki in komentarji

Prihodnjo nedeljo, 11. septembra

V Novi Gorici mogočna proslava 40-letnice slavnega IX. korpusa

V Novi Gorici je že vse pripravljeno za veličastno proslavo 40-letnice zgodovinske odločitve AVNOJ o priključitvi Primorske in Istre k Jugoslaviji ter 40-letnico ustanovitve IX. korpusa, tiste vojaške formacije, v katero so bili vključeni primorski slovenski partizani in ki so se ji pridružile tudi italijanske partizanske edinice. Proslava bo v nedeljo, 11. septembra. V Novi Gorici pričakujejo ta dan več kot 50 tisoč ljudi, od teh bo nad 10 tisoč pripadnikov edinic IX. korpusa in prekomorskih brigad, to je partizanskih edinic, v katerih so se borili Primorci.

S pripravi za zbor borcev IX. korpusa, so pričeli že pred tremi leti. To so povedali včeraj na tiskovni konferenci v Novi Gorici zastopniki odbora za proslavo in načelniki posameznih komisij. Prisotna sta bila predsednik odbora general Stane Potočar - Lazar, ki je bil svoj čas eden od komandantov IX. korpusa, podpredsednik odbora Jožef Sušmelj, ki je sedaj podpredsednik slovenskega parlamenta in novogoriški župan Zorko Debeljak. Konferenco je vodil Zdravko Krvina, podrobne obrazložitve o proslavi so podali Marino Ko-

cjančič in še nekateri drugi.

Kar v naprej lahko poverimo, da bo na proslavo prišlo tudi veliko ljudi iz zamejstva. Prijavljenih je nad 400 borcev, slovenskih in italijanskih, ki so se borili v enotah IX. korpusa. Doslej pa se je v celoti prijavilo 10.825 bivših borcev, od teh 5.900, ki so pripadali enotam IX. korpusa, 4.000 bivših prekomorcev in še nekateri drugi.

Za prihod ljudi v Novo Gorico so poskrbeli 8 posebnih vlakov iz raznih predelov Slovenije, prišli pa bodo tudi mnogi avtobusi. V Novi Gorici bo poskrbljeno za parkirišča. Ta dan bodo gostinski lokali v tem mestu odprti, delovali bodo številni drugi bifeji, za hrano bo torej poskrbljeno za vseh 50.000 predvidenih udeležencev. Poskrbeli bodo tudi za več zdravstvenih ambulant v raznih krajih mesta. Seveda bo ob toliki množici ljudi vožnja z vozili v mestnem središču prepovedana.

Bivši borci IX. korpusa in prekomorci se bodo zbrali na petih zbornih mestih in bodo s teh prišli na prireditveni prostor, na travnik pred stavbo občinske skupščine, to je na Trg Edvarda Kardelja, postrojeni v

edinicah, katerim so pripadli med NOB.

Osrednja prireditev se bo pričela ob 11. uri na travniku pred županstvom. Po pozdravnih govorih predsednika skupščine in nekaterih drugih zastopnikov bo sledil kulturni program. Slavnostni govor bo imel Mitja Ribičič, član predsedstva CK ZKJ. Že na predvečer proslave bodo v Novi Gorici kulturne prireditve, ki se bodo nadaljevale tudi v nedeljo popoldne.

V soboto, 10. septembra, bo ob 14. uri slavnostna seja občinske skupščine Nova Gorica, na kateri bodo podelili naslov častnega meščana bivšim komandantom IX. korpusa. Ob 17. uri pa bodo odkrili spomenik padlim borcem iz novogoriške občine na Trnovem.

Na včerajšnji tiskovni konferenci so tudi predstavili brošuro s 150 stranimi, v kateri so označena vsa imena padlih borcev NOVJ in žrtev fašističnega nasilja iz sedanjega območja novogoriške občine, ki jim je posvečen spomenik na Trnovem. Njih ime na so tudi vklesana v spomenik. Vseh je 2.345. Za gradnjo spomenika so občani novogoriške občine prispevali trideset milijarde starih dinarjev.

Drevi nagrajevanje in koncert najboljših v polifonskem petju

Danes je že tretji dan mednarodnega tekmovanja pevskih zborov Seghizzi, ki se letos vrši že dvaindvajsetič v našem mestu. Koncerti so v telovadnici UGG na Trgu Battisti. V četrtek in včeraj so tekmovali med seboj zbori v polifonskem petju.

Nocoj ob 20.30 bo v istem prostoru proglašitev najboljših zborov z nagrajevanjem. Najboljši zbori bodo potem tudi nastopili.

Danes pa se pričinja tekmovanje v narodni pesmi in vsak zbor mora seveda pokazati kakšne so pesmi svojega naroda. Tekmovanje se bo pričelo ob 15. uri. Danes nastopijo zbori Slava Klavara iz Maribora, politehnični zbor iz Finske, Bela Bartok iz Madžarske, London Chorale iz Velike Britanije ter ženevski študentski zbor iz Bolgarije. Madžari nastopijo ločeno v moški in ženski sestavi. Poleg teh pojejo tudi mešanji zbori Jacopo Tomadini iz Vidma, London Chorale iz Velike Britanije, akademski zbor iz Češkoslovaške ter Schwabich Hall iz Zvezne republike Nemčije.

Danes zjutraj ob 9.30 se bodo pevc zborov, vseh je nad 700, zbrali na prijateljski pomenek v dolini Korona, pri telovadnici. Prireditelj vabi pevce, da pridejo v slikovitih narodnih nošah.

Tekmovanje zborov v narodnem

petju se bo nadaljevalo jutri ob 15. uri. Nastopijo francoski, italijanski, madžarski, španski, filipinski, avstrijski, jugoslovanski (Obala iz Kopra), argentinski, romunski in poljski zbor. Vsi zbori so mešani. Ob 20.30 pa bo zaključni koncert z nagrajevanjem.

V Gorici seminar za vodenje pevskih zborov

V prostorih Zveze slovenskih kulturnih društev v Ulici Croce 3 v Gorici bo danes, od 9. ure dalje, enodnevni seminar za vodenje pevskih zborov. Popoldne bodo tečajniki imeli praktične vaje z enim od slovenskih zborov, ki sodeluje na tekmovanju Seghizzi.

Madžarski zbor v cerkvi v Pevni

Jutri, v nedeljo dopoldne bodo razni pevski zbori, ki sodelujejo na tekmovanju Seghizzi peli v cerkvah Gorice in nekaterih vaseh. Madžarski zbor «Bela Bartok» iz Miškolca bo pel v cerkvi v Pevni pri maši ob 9. uri.

Zaradi sporov v upravnem odboru

Michele Martina odstopil s predsedniškega mesta KZE

Politični spori in nesporazumi med strankami deželne koalicije so na Gorškem na dnevnem redu. Že nekajkrat smo poročali, da ni med temi strankami soglasja v zvezi s sestavo novih večin v tistih krajih, kjer so bile konec junija volitve. Že pred petimi leti niso demokristjani odputili socialistom in socialdemokratom ker so se ti v Trzinu povezali s komunisti. To nezadovoljstvo demokristjanov prihaja ponovno na dan po teh volitvah, še posebej ker so se PSI in PSDI pridružili v Trzinu tudi republikanci. Vrh vsega pa so tudi na Gorškem demokristjani na zadnjih volitvah izgubili precej glasov, kar se kaže tudi v njih zmanjšani prisotnosti v pokrajinskem in občinskih svetih in nevarnosti, da bodo čez dve leti dobili manj sedežev tudi v gorškem in krminskem občinskem svetu, kjer imajo sedaj odločilno vlogo.

Istovrstno z zahtevo gorškega demokristjanskega vodstva, da se za problem Trzinca pozanima deželno vodstvo KD v sodelovanju z deželnimi vodstvi PSI, PSDI in PRI, je prekipel še drug nesporazum med večinskimi strankami. Predsednik Krajevne zdravstvene enote za Gorško, demokristjanski bivši senator Michele Martina je dal ostavko na ta pomembni položaj.

Že od vsega začetka niso šle stvari v KZE tako kot bi bile morale. Dežela je za Gorško ustanovila eno samo KZE in s tem ni nekaterim, ki so želeli dve taki enoti, ena za gorški, drugo za trziški predel, zado-

voljila. Ti «nekateri» so očitno hoteli imeti dva predsednika, dva upravna odbora itd., kar bi seveda izredno povečalo režijske stroške in s tem tudi primanjkljaj te deželne zdravstvene ustanove.

Zaradi tega je prišlo že ob ustanovitvi KZE do zapletov in namesto dogovorjenega sporazuma v okviru koalicijskih strank je bil socialdemokrat Esposito iz Trzinca, ki je sicer tudi pokrajinski tajnik PSDI, izvoljen s pomočjo komunistov in socialistov za predsednika. KZE se ni mogla razviti ker ni bilo z Espositom na čelu večine v upravnem odboru. Zaradi tega je ta, po mesecih sporov in pogajanj, dal ostavko. Na njegovo mesto je prišel demokristjan Michele Martina, Esposito pa je ostal na podpredsedniškem mestu in nastala je nova večina stranke, ki so zastopane tudi v deželnem odboru.

Očitno pa so se spori v upravnem odboru nadaljevali, uresničevanje sodobne zdravstvene oskrbe je zakasnilo, kar so na tiskovni konferenci pred počitnicami sindikati odločno obsodili. Zaradi teh sporov je sen. Michele Martina odstopil in o tem obvestil vodstvo svoje stranke, t.j. demokristjansko.

Tudi to vprašanje bodo sedaj politiki koalicijskih strank morali preučiti. Gorški politiki bodo torej imeli vročo jesen.

● Državna biblioteka v Ul. Mameli v Gorici je odprta ob delavnikih od 9. do 19. ure.

Še dva dni Gorica in drugi kraji bogati po prireditvah Vin Mondo

Danes prikaz slik v zadružni kleti v Krminu

Prireditve v okviru Vin Mondo, ki so v glavnem v Gorici, kar precej pa jih je tudi v drugih krajih naše dežele, se iztekajo. Današnji program nas vabi ob 10. uri v zadružno klet v Krmin, kjer bodo pokazali obiskovalcem petnajst lesenih sodov, na katere so umetniki naše dežele nekaj naslikali. To je svojevrsna razstava, ki bo odslej, lahko tako rečemo, očarala vse, ki bodo prišli v to veliko klet, v katero prinašajo svoje grozdje številni vinogradniki briškega in nižinskega predela, taki ki nimajo doma naprav, da bi sami vstekleničili svoje vino. Razstava bo širši publiki odprta danes in jutri ves dan.

V Gorici ob 10.30, bo v dvorani deželnih stanov, posvet o izvozu furlanskih vin v ZDA. Gre za posvet komercialnega značaja, ki bo seveda zanimal predvsem tiste vinogradnike, ki razpolagajo z velikim številom steklenic za izvoz. Nekoč nam je neke strokovnjak povedal, da samo za reklamo poskušajo potrebuje severnoameriški trg en milijon steklenic. Če bi tako vino prodrlo potem pa bi bili potrebni milijoni in milijoni steklenic.

Prav tako v Gorici, na gradu, bo ob 11.30, posvet o žganju v naši deželi. V Čedadu bodo ob 11. uri podelili nagrado za najboljši časopisni članek o vinu v naši deželi. Popoldne ob 16. uri, se bodo na gorškem gradu sešli italijanski enotehnik.

Danes ob 16. uri bo na grajskem dvorišču tudi gledališka predstava Il falso magnifico. Ob 21. uri pa bo še ena predstava, gledališko-pevska, z naslovom Arie del bere, ki se bo pričela ob 21. uri. Nastopajoči so zbrali tekste in pesmi raznih narodov in časov, ki so seveda vse povezane z vinom.

V okviru Vin Mondo je tudi koncert pevskih zborov Seghizzi, ki se vsi popoldne in zvečer v telovadnici UGG.

Jutri bo zaključni dan. Kar se Gorice tiče bo ob 10.30 na gradu srečanje vinskih bratovščin. Ob 11. uri bo lutkarska predstava na grajskem dvorišču. Tudi popoldne bo na gradu, kjer je tudi velika izložba vin naše dežele, nekaj prireditev.

Osrednja prireditev pa bo jutri v Krminu. Tam bo praznik trgatve. Ob 16. uri bo šel skozi glavne krminske ulice sprevod alegoričnih voz. Kdor bo šel v Krmin si bo lahko ogledal tudi enoteko krminskih vin, ki je v palači Locatelli. V isti palači je tudi razstava razglednic o grozdju in vinu. Pa še drugače bo v Krminu jutri poskrbljeno za obiskovalce.

● Javno kopališče v Ul. Cadorna. Od torke do petka 14.30-19.30; ob sobotah 8.00-19.30. Ob nedeljah in praznikih 7.30-12.30. Ob ponedeljkah zaprto.

Razna obvestila

Glasbena matica sporoča, da je vpišovanje v glasbeno šolo v teku vsak dan od 10. do 12. ure in od 16. do 17. ure.

Kino

Gorica

VERDI 18.00-22.00 «Turbo times». Barvni film.
VITTORIA 17.30-22.00 «I vizi della carne». Prepovedan mladini pod 18. letom.
CORSO 18.00-22.00 «ET l'extraterrestre».

Tržič

PRINCIPE 18.00-22.00 «Geppo il folle». Adriano Celentano.
EXCELSIOR 18.00-22.00 «L'ultima vergine americana».

Nova Gorica in okolica

SOČA 19.00 «Ladja smrti», ameriški film.
Za ciklus Pulj po Pulju ob 21.00 «Cifra mož», jugoslovanska drama.
Ob 22.30 «Stalno deklet», ameriški film.
SVOBODA Danes zaprto.
DESKLE 20.30 «Meja na Rio Grande», ameriški film.

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU: Centrale, Trg republike 26, telefon: 72341.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI: Providenti, Travniki 34, telefon 48972.

Prispevki

V razne namene so za gorški Zeleni križ prispevali: Elsa Visintini De Braunizer 50 tisoč lir, druž. Molesini 10 tisoč, druž. Rizzo 10 tisoč, druž. Perusin 30 tisoč, Nucci in Franc. De Braunizer 30 tisoč, druž. Campolongo 20 tisoč, Ester Marini 30 tisoč, druž. Rodolfo Bulfon 30 tisoč, Silvo, druž. Rodolfo Bulfon 30 tisoč, druž. Grusovin 10 tisoč, dr. Francesco Colacci z družino 30 tisoč, Bruno in Marina Rainer 10 tisoč, Piero Casa-sola 20 tisoč, Ada in Anna Maria Felini 20 tisoč, Pina in Alma de Colle 10 tisoč, Sina Leghissa in Sandra Silvestri 10 tisoč, družini Roberto in Massimo Maniaco 40 tisoč, druž. la in Fabio Veronesi 100 tisoč, druž. Aldo Geotti 10 tisoč, Milena Gabbi, Pelco s svakinjo, Bilucaglia, Gaspari, Cattonar, Paoluzzi, Brumat, Ciroi, brata Macuz 80 tisoč, Alma Lucchi z družino 50 tisoč, Nella in Manlio Mosca Riatel 50 tisoč, druž. Valentin 50 tisoč, Sirok in Brumat 20 tisoč, Nives in Tullio Zorzenon 20 tisoč, druž. Kavcic 30 tisoč, druž. Molesini 20 tisoč, Alfio in Edda Patane 50 tisoč, dr. Giuseppe Frandolic z družino 50 tisoč lir.

Izšel je Galebov šolski dnevnik

galebov šolski dnevnik 1983-1984

Dobite ga v Katoliški knjigarni na Travniku.

S pričetkom pouka ga boste lahko dobili tudi na vseh slovenskih šolah.

GALEBOVI PRIJATELJI, POHITITE Z NAKUPOM!

Tenisti iz vse države v Drevoredu 20. septembra

Precej živahno je v teh dneh na igriščih gorškega teniskega kluba na Drevoredu 20. septembra. Vršni se namreč od jutra do poznega večera Memorial Giovanni Baum. Na tek-mah sodeluje 150 tenistov iz vse Italije. Najbrž bi jih prišlo še več, pa so se organizatorji znašli v težavah s prenočišči, kajti gorški hoteli in tudi tisti v drugih krajih na Gorškem so v teh dneh polni gostov, ki prihajajo na Vin Mondo in tudi pevcev tekmovanja Seghizzi ter prejšnji teden folkloristov. Gorica ima pač majhne hotelske kapacitete in istovrstnost dveh ali več prireditev že povzroči težave.

Vsekakor pa je priprava teniskega tekmovanja povzročila tudi drugačne organizacijske težave, ki pa so jih pobudniki tekmovanja in sodniki znali brezhibno rešiti. V Gorico so prišli tudi nekateri znani italijanski tenisti - amaterji (odveč bi bilo se-

daj navajati njih imena, tudi zato ker nam prostor tega ne dopušča).

Včeraj so se pričele četrtfinalne izločilne tekme.

Pobudniki memoriala, voditelji gorškega teniskega kluba, so s to prireditvijo pokazali, da je moč v našem malem in obrobem mestu prirediti tudi na športnem področju marsikatero uspešno manifestacijo.

Pogreb Di Todara

Na včerajšnjem pogrebu bivšega tajnika socialistične stranke v Trzinu Giorgia Di Todara, je govoril tajnik federacije PSI Gianfranco Tom-betta, in je orisal njegov lik poštenega in zvestega aktivista in tovariša. Prisoten je bil tudi podpredsednik deželne vlade Zanfagnini, sindikat CGIL pa je javno pohvalil sindikalno delo Di Todara.

ŠPORTNO ZDRUŽENJE SOČA VABI NA

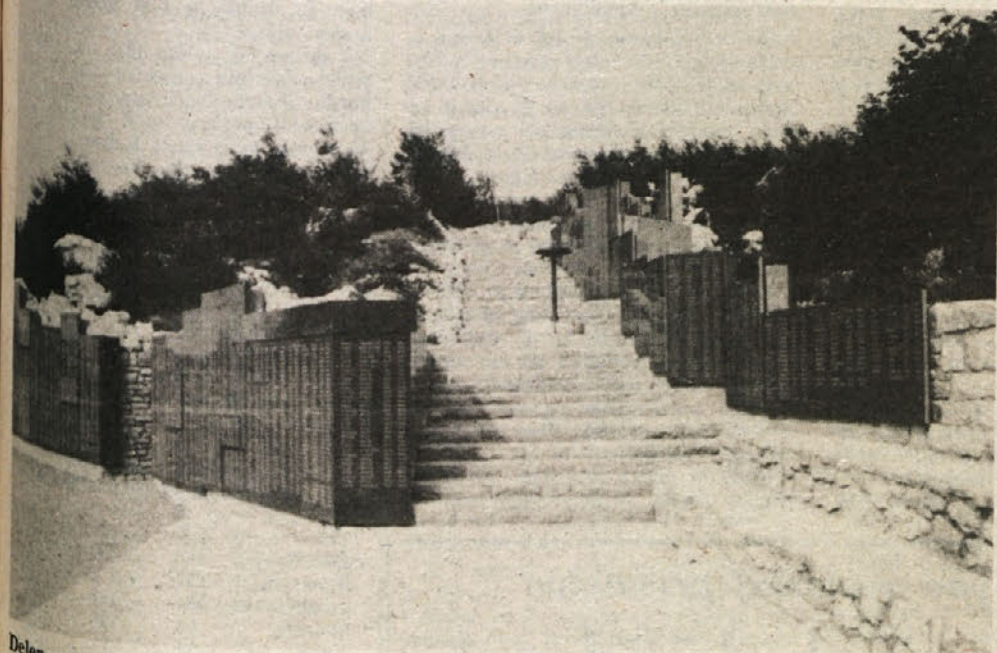
PRAZNIK V GRADU V RUBIJAH

Danes in jutri zvečer ples z Zamejskim instrumentalnim ansamblom iz Števerjana. Jutri ob 18.30 nastop godbe iz Vileša. Vabljeni!

V soboto, 30., in v nedeljo, 31. septembra, na Trnovem in v Novi Gorici

Proslava 40-letnice ustanovitve IX. korpusa in vrste drugih zgodovinskih štiridesetletnic

Delen pogled na amfiteatralni prostor novega spominskega kompleksa na Trnovem s spominskimi ploščami

Spominska plošča ob vstopu na ploščad spominskega kompleksa. Besedilo je napisal pesnik Ciril Zlobec

Trnovski pomnik

Medtem ko na travniku pred zgradbo novogoriških upravnih organov ob magistralski že tečejo priprave za osrednjo proslavo občinskega praznika, ki bo tokrat posvečena 40-letnici ustanovitve IX. korpusa in drugim zgodovinskim dogodkom pred štiridesetimi leti, in delavci hitijo s postavljanjem tribun, odrov za nastopajoče, vojsk in drugih objektov, pa je nov spominski obelisk na Trnovem, 10. septembra, popoldne, praktično že dokončan. Kot je razvidno iz gornje slike, posnete v sredo, 30. avgusta, je novi spomeniški kompleks postavljen pod vzhodno steno starega spomeniškega kompleksa z obeliskom na skalnati vzpetini nad vasio v njeni neposredni bližini. Pot do njega vodi iz vasi na njenem začetku z odcepom na levo po oziroma asfaltirani cesti in se po nekaj 200 metrih nadaljuje po lepo speljani in rahlo vzpenjajoči se pešpoti do samega spominskega kompleksa.

Novi spomeniški kompleks je amfiteatralno zasnovan. Osrednjo ploščad obdajajo v sklenjenem polkrogu nizka razčlenjena stopnišča z nekoliko vijugami na desni strani z drogovji zastave, stranico proti obelisku pa prekrivajo velike temne marmornate plošče, ki obdajajo tudi stranice za druge dela stopniščaste poti, ki se odzveje vzpenja prav do starega obelisk-grobnice.

Na ploščah so vklesana imena 2345 padlih med NOB z območja novogoriške občine. Pred vstopom na osrednjo ploščad kompleksa je vzdignjena marmornata plošča s posvetilom žrtv, ki ga je napisal primorski pesnik Ciril Zlobec. Glasi se:

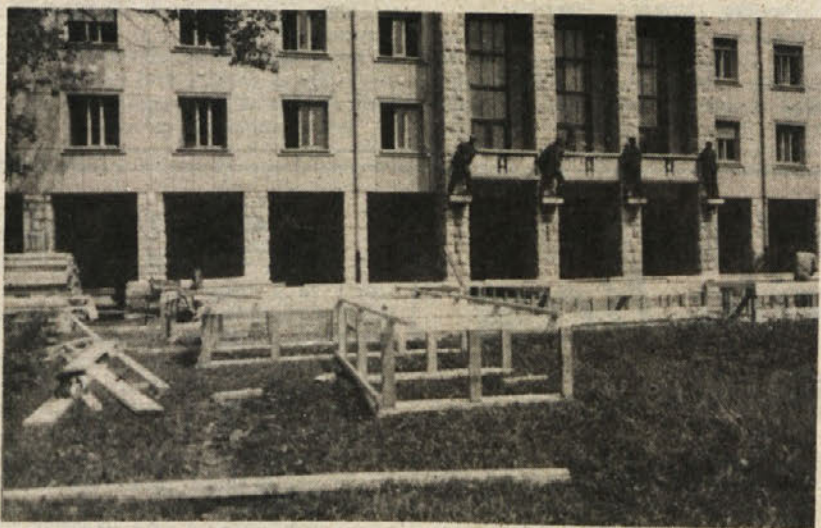
PO MERI SVOJEGA SRCA
SO IZPOD RUŠEVIN SVETA
V SMRT PADAJOČ NAM IZKOPALI
SVOBODNO, NOVO DOMOVINO,
MI NIJIM ZA PRED PRSTI
IN SVETO JO IMENOVALI
ZAVOLJO NJIHOVE KRV
BILI SO, SE SO NAŠ SPOMIN.
STOPIMO V NJIHOVO TIŠINO,
SPET ŽEJNI NJIHOVIM GLOBIN.

Arhitektonsko je spominski kompleks zasnoval novogoriški akademski arhitekt Negovan Nemec, zgradilo pa je SPG Gorica.

Pogled na celoten kompleks z obeliskom-grobnico vred, v kateri počivajo posmrtni ostanki 265 znanih in neznanih padlih partizanskih borcev (med neznanimi so tudi sovjetski, italijanski in en angleški borec), veličasten tako zaradi simbolike radi naravne vrasčenosti v belino skalnate gmote kraškega krša z obeliskom na vrhu, ki je viden daleč v okolici nove in stare Gorice onstran meje tja v furlansko ravan, kjer se izpolnijo svetlikači se trak Soče. Nedvomno gre za enega najlepših, ki bo v čas pred nami pričal o hvalečnosti sedanega in bodočih generacij, ki so se borili za svoj dom in za njegovo življenjsko

Ko boš potnik ali izletnik v objem prostranstva trnovskih gozdov, pred štiridesetimi leti varnega zavetja ti sočem borec, hodil tod mimo, naj te naglica ne popelje naprej preden se ne ustaviš ob spomeniku in z mislijo pobitiš samo za trenutek v čas, ko ni bilo lahko, a je bilo lepo in častno živeti in se boriti za nove zarje.

JOŽE KOREN

Na slavnostnem prostoru pred občinsko skupščino

Navodila prekomorcem

Osrednji odbor prekomorcev-borcev NOVJ vabi vse nekdanje borce prekomorskih brigad in drugih prekomorskih enot NOVJ, da se udeležijo osrednje slovenske proslave ob 40-letnici ustanovitve IX. korpusa in prekomorskih brigad NOVJ, ki bo 11. septembra 1983. leta ob 11. uri v Novi Gorici na Trgu Edvarda Kardelja pred stavbo skupščine novogoriške občine.

Zbiranje borcev se bo začelo ob 10.

uri na prostoru pred TOZD «Almira» ob Leninovi ulici. Na omenjenem prostoru se bodo zbrali borci naslednjih enot (Pri svojih brigadni zastavah):

1. prekomorska brigada
2. prekomorska brigada
3. prekomorska udarna brigada
4. prekomorska brigada
5. prekomorska brigada «Ivana Turšiča - Iztoka»

1. in 2. tankovska brigada (in drugi tankisti prekomorci)
- Artiljerijska brigada 4. armade (in drugi artiljeristi prekomorci)

1. lovski letalski polk, letalski odred NOVJ pri RAF in padalski bataljon (in drugi letalci prekomorci)
- Politični pregnanci na Sardiniji

- Slovenski borci v NOVJ Albanije, Grčije in Makedonije
- Mornarji prekomorci (mornariška četa, oblikovana v Dihejli, in drugi mornarji prekomorci)

5. bataljon 11. dalmatinske udarne brigade (in drugi pripadniki odreda NOVJ na Bližnjem vzhodu)
- Baza NOVJ v južni Italiji (1. in 2. prometni bataljon, bataljon KNOJ, sanitetni bataljoni, dopolnilni bataljoni-brigade, itd.)

- Pevski zbor NOVJ «Srečko Kosovel» in druge kulturniške skupine, ki so delovale v bazi NOVJ v južni Italiji.

Odhod z zbirnega mesta je določen za 10.30, tako da bodo enote na slavnostnem prostoru do 10.45.

Po zaključni proslavi se bodo borci v sklopu svoje enote vrnili na zbirno mesto, kjer bo organizirana prehrana in tovarniško srečanje.

Na zbirnem mestu bodo postavljeni prodajni pult in dostavna vozila za hitro oskrbo borcev s prehrano-paketom po ceni 200 dinarjev.

Prevozi bodo organizirani po občinah, vozili bodo posebni vlaki (če bo dovolj prijav) iz Kopra, Ilirske Bistrice, Postojne, Ajdovščine, Kranja in z Jesenic.

Prav tako bodo organizirani posebni prevozi z avtobusi iz vseh krajev Primorske in od drugod.

Za borce 5. prekomorske brigade «Ivana Turšiča - Iztoka» je prevoz organiziran s posebnim vlakom, ki bo peljal na delaciji (Maribor) Ljutomer-Nova Gorica (odhod iz Ljutomerja ob 1.36 in prihod v Novo Gorico ob 9.48). Vozni red posebnega vlaka (Maribor) Ljutomer - Nova Gorica in nazaj bo dobil vsak prijavljen borec po pošti.

Odbor za proslavo iz Nove Gorice je sklenil priporočiti vsem borec, udeležencem proslave, da si pripadajo odlikovanja.

Osrednji odbor prekomorcev-borcev NOVJ

ZBIRNA MESTA ENOT IX. KORPUSA IN PREKOMORCEV PRED ODHODOM NA SLAVNOSTNI PROSTOR

	ZM — 1	ZM — 2	ZM — 4	ZM — 6	ZM — 8
Opis lokacije zbirališča	Ob spomeniku E. Rusijana Ul. Erjavčeva-Delpinova	Za avtobusno postajo	Ob Ulici Gradnikove br. za Zdravstvenim domom	Pred TOZD «Almira» ob Leninovi ulici	Pred OŠ «Kozara»
Prostorska zmogljivost (oseb)	2.000	2.000	2.000	3.000	1.000
Oddaljenost od zbirnega do slavnostnega prostora v metrih in minutah	250 m 3'	300 m 6'	350 m 7'	500 m 10'	500 m 10'
Enote in ustanova na posameznem zbirnem prostoru	Divizija Garibaldi-Natisone 20. brigada 24. brigada 156. brigada 157. brigada 158. brigada	30. divizija 17. brigada 18. brigada 19. brigada 31. divizija 3. brigada 7. brigada 16. brigada	ODREDI Briško-Beneški Dolomitski Jesen.-Bohinj. Idrijs.-Tolmins. Južno primors. Škofjeloški Kokrški Zap. Koroški Mornariški AKTIVISTI OF	Prekomorske enote 1., 2., 3., 4. in 5. brigada Artiljeri Letalci Mornarji Tankisti Sardinci Vojna področja Goriško Istrsko Kobariško	VOS in NZ 2. in 4. brigada Narodne obrambe Štab Korpusa Pokrajinski organi Art. Korp. Saniteta Zaščitni bat. Zašč. četa PK KPS Igralska skupina

Borci, udeleženci proslave 40-letnice IX. korpusa so naprošeni, da se ob prihodu v Novo Gorico javijo pri svojih matičnih enotah, na mestih, ki so navedena na gornji preglednici. Z zbirnih mest bodo odkorakali na slavnostni prostor in prisostvovali slovesnostim, postrojeni pred glavno tribuno s svojimi prapori

Prelomnica v zgodovini ženske zamejske odbojke

Novoustanovljena združena ekipa meri na A-2 ligo

Ekipo, ki se bo imenovala Sokol Meblo, sestavljajo najboljše igralk
Bora in Sokola - Pri pobudi sodelujeta tudi Kontovel in Breg

V nabrežinski občinski telovadnici smo bili predvčeršnjim zvečer pričča morda prelomnemu trenutku v naši ženski odbojki. Ob prisotnosti številnih časnika in gostov, med katerimi sta bila, poleg predstavnika vseh odbojarskih društev, tudi predsednik ZSSDI Odo Kalan in predsednik odbojarske pokrajinske zveze Domenico Jacolino, so namreč na posebni tiskovni konferenci predstavili novoustanovljeno združeno žensko ekipo Bora in Sokola, ki bo pod imenom Sokol Meblo (na majicah pa bo tudi napis Bor Trst) nastopila v prvenstvu B lige.

Cilji pobudnikov združitve igralk naših doslej najboljših klubov so ambiciozni: vsesplošno dvigniti raven zamejske odbojke in, če je mogoče, že v letošnjo ekipo doseči napredovanje v A-2 ligo.

V svojem uvodnem nagovoru je predsednik ŠD Sokola Antek Terčon po pozdravih izrazil zadovoljstvo nad združitvijo, ki ni le izraz dveh društev, temveč sodi v okvir dolgoročnejšega sodelovanja tudi z dvema drugima društvoma, Bregom in Kontovelom, ki nimata svojih igralk v članski združeni ekipi, a že sodelujeta na mladinski ravni, kjer je bila prav tako ustanovljena združena ekipa deklet.

Združitev članskih vrst torej ni samo konec dolgega obdobja kampanizma in avtarhije, temveč predvsem začetek nove oblike meddruštvenega sodelovanja, ki se bo dvignilo na višjo raven. Iz same tiskovne konferenice je izšlo, da bo treba številna vprašanja še pretehtati in preučiti. Prav gotovo je še več nespornostov, ki jih je treba odpraviti. Naloga odbornikov in strokovnjakov je, da izdelajo poželjen načrt, ki bo upošteval zahteve in potrebe vseh ekip in društev, da ne bo nobeno prikrajšano ali zapostavljeno in da se hkrati razširi sodelovanje tudi na druga društva. Nobena dva ni, da je do sodelovanja prišlo predvsem, ker se društva nahajajo v času krize oziroma obdobju suhih krav, vendar prav »skupni močmi in s koordiniranim delovnim programom je moč«, kot je rečeno v tiskovnem sporočilu, ki so ga podpisala vsa štiri naša društva, premagovati številne težave, s katerimi se dnevno srečujejo in nenazadnje poseči tudi po boljših tekmovalnih uspehih.

Najbrž si sami prireditelji niso nadejali, da bo tiskovna konferenca o združeni ženski odbojarski ekipi nalezela na takšen odziv tiska in na tako široko zanimanje naše športne javnosti. Gre za očiten znak, da je usoda naše odbojke marsikomu še zelo pri srcu, prisotnost nekaterih italijanskih kolegov pa potrjuje, da je tudi krog ljubiteljev odbojke žejen novosti in pobud, ki utegnejo obogatiti skromno panoramo tržaške odbojke.

Četrtek tiskovno konferenco je odprl predsednik ŠD Sokola Antek Terčon, ki je pozdravil goste, izrazil zadovoljstvo nad združitvijo članskih vrst Bora in Sokola ter zlasti poudaril, da je do združitve prišlo ob soglasni ugotovitvi, da je našim ekipam brez skupnega sodelovanja usojeno, da še naprej životarijo v nižjih italijanskih ligah in da kakovost čedalje pada. Ne nazadnje pa je Terčon izrazil upanje, da bi se pojem združevanja moči v zamejstvu še naprej širil in uveljavljal.

Za Terčonom je Mario Šušteršič, ki je tiskovno konferenco vodil, prebral tiskovno sporočilo, ki so ga podpisala društva Bor, Breg, Kontovel in Sokol in v katerem je rečeno, da bo ekipa Sokol Meblo iz Nabrežine v sezoni 1983-84 igrala v B ligi, sestavljale pa jo bodo tudi najboljše igralk lanske ekipe Bora Intereurope. Ekipo bo vodil reški trener Anton Jurman, kot »tuja« igralka pa bo nastopila Vlasta

Pesaressi, ki je lani že uspešno igrala v Nabrežini.

Brž zatem se je razvila precej živahna tiskovna konferenca, med katero so odborniki Sokola in Bora odgovarjali na vprašanja časnika. Na vprašanje, kakšni so cilji ekipe, je trener Jurman brez obotavljanja odgovoril, da so ambicije ekipe velike, a da čaka dekleta veliko dela. Že včeraj se je začelo obdobje desetdnevni priprav, med katerim bodo dekleta, kolikor bo mogoče, trenirala zjutraj in zvečer. Program dela vsebuje nato čim večje možno število tekem, ker je ekipa seveda dokaj heterogena in jo je zato treba uigravati. Nasprotniki, je poudaril Jurman, naj bi bili po možnosti močnejši in priložnosti za kakovostne nastope res ne manjka. Že konec prihodnjega tedna bo ekipa nastopila na turnirju Bazoviških junakov, 18. septembra pa se bo v Kopru pomerila z domačo ekipo, reško Jugolinijo in Porečem. Pred prvenstvenimi boji bo vodstvo Sokola Meblo priredilo kakovostnejši turnir, ponuja pa se tudi priložnost za tekmo z jugoslovanskim podprvakom, beograjskim Radničkim, ob priliki njegovega prvenstvenega gostovanja v Novi Gorici. Ne nazadnje pa se bo ekipa udeležila tudi tradicionalnega Pokala prijateljstva.

Kaj pa med sezono? Čeprav bo ekipa trenirala samo trikrat na teden (poleg tekme), je Jurman prepričan,

Posnetek s četrtkovne tiskovne konference v Nabrežini

da utegne ob ustrezni organizaciji in rednosti ter resnosti na treningih, to biti dovolj za uresničitev zastavljenih ciljev. V vsakem primeru se mora ekipa boriti za najvišja mesta in, če je mogoče, tudi za najvišje, s katerim bi slovenska odbojka po dolgem času spet imela svojega prvoligaša.

Mnogo je bilo govora tudi o sodelovanju na mladinski ravni. Borov trener Igor Može je na izrecno vprašanje povedal, da morajo vsa društva vložiti veliko napora v naraščaj. Vsako društvo mora obvezno gojiti minidbojko in imeti svojo ekipo »under 15«. Šele tedaj naj bi združili najperspektivnejše igralk, ki bi skupaj nastopile v prvenstvu deklet. Trener Sokola Savo Ušaj je poudaril, da je bila letos že ustanovljena ekipa deklet, ki jo sestavljajo najboljše igralk Bora, Brega, Kontovela in Sokola, rojene leta 1968. Naloga vodstva združene ekipe je, da vsaj v prvi fazi pomagajo vsem društvom, da kompenzirajo odhod najperspektivnejših deklet z ustreznimi zamenjavami za članske vrste.

Na vprašanje, zakaj se SZ Sloga ni odzvalo pobudi o sodelovanju, je

predsednik Sokola Terčon dejal, da je do dogovora o združitvi prišlo na ravni odbojarske komisije pri ZSSDI. Tam se je razvila živahna razprava, med katero so odborniki Sloge načelno pozdravili sodelovanje med društvoma, a se iz svojih razlogov pobudi za sedaj niso pridružili.

Sledila je še vrsta zanimivih pojasnil. Razen trenerja in tuje igralk, katerim bodo povrnili stroške, bodo vse igralk amaterke. Letos bo ekipa domače tekme igrala v nabrežinski občinski telovadnici, prihodnje leto pa v Borovem športnem centru. Kontovel in Breg bosta še naprej nastopila v C-2, oziroma C-1 ligi. Bor pa je sicer vpisal svojo ekipo v C-1 ligo, bržkone pa ne bo sploh igral, saj nima zadostnega števila igralk za tako zahtevno prvenstvo.

Ob koncu velja omeniti še prisrčen poseg predsednika odbojarske pokrajinske zveze Jacolina, ki je dejal, da pomeni združitve slovenskih društev uresničitev njegove večletne želje. Jacolino je izrazil upanje, da bo Sokol Meblo kronal sezono z napredovanjem, s čimer bi slovenska odbojka vrnila tržaški odbojki nekdanji ugled in mesto, ki ji pritiče.

TAKO ZDRUŽENA EKIPA V PRVENSTVU B LIGE

Sonja ANTONI	1960	162 cm	podajačica
Mirjam KLEMŠE	1967	171 cm	podajačica
Vesna KLEMŠE	1966	171 cm	tolkačica
Cirila KRALJ	1958	174 cm	tolkačica
Viviana KUS	1960	173 cm	tolkačica
Lia LEGIŠA	1958	174 cm	podajačica
Grazia LEGIŠA	1963	173 cm	tolkačica
Vida LEGIŠA	1958	170 cm	tolkačica
Elena MAVER	1964	178 cm	tolkačica
Lorenza MERVIC	1962	169 cm	podajačica
Elena PAULINA	1966	185 cm	tolkačica
Vlasta PESARESSI	1953	183 cm	tolkačica
Rada ZERGOL	1963	168 cm	podajačica

TRENER: Anton Jurman

Legenda: Ime in priimek, letnik rojstva, telesna višina, vloga v igri.

Uspela Čupina tečaja

Jadralni klub Čupa je v okviru svojega delovanja v letošnji sezoni priredil dva tečaja jadrnanja na kojutnih jadrnicah. Namen tečajev je bil privesti čimveč zainteresiranih in seveda usposobiti novince za regatiranje. Nekateri društvene posadke so namreč nepopolne, to pa ovira polno udeležbo Čupinih jadrnic na regatah. Prvi tečaj je vodil društveni predsednik in izkušen pomorščak Niko Kosmina. Kapetan je s 7-člansko posadko s Punata na Krku odplul proti jugu. Med enotedenskim križarjenjem od otoka do otoka vse do Komarov so se tečajniki spoprijeli z upravljanjem 11-metrške jadrnice Komar 111, ob tem pa se kopali, sončili in še drugače uživali preudovito okolje. Drugač tečaja, ki kar 14 dni se je udeležilo 8 tečajnikov, ki so se pod vodstvom svojega kapetana, velikega jadrca Darka Malalana, prav tako iz Punata na Kometu 111 podali do Splita. Mimogrede so obiskali Zadar, Šibenik, slapove Krke in seveda

očarljive dalmatinske otoke, poiskali so najlepše zalivke ter si privoščili pravcate ribje pojedine. Medtem so se seveda izurili v jadrnanju in določanju smeri, se ukvarjali z orientacijo, vozili in privezami. Izogibali so se plitvinam in še občasno delfine, srfali, se potapljali, lovili ribe in tako v dobri družbi preživeli 14 nepozabnih dni. Tudi v Jadranovih vrstah je jadrnanje naletelo na veliko zanimanje, saj so nekatera zamejska podjetja v sodelovanju s Čupo omogočila našim košarkarjem, da so se med enotedenskim križarjenjem po Dalmaciji navdušili za ta šport.

Oba Čupina jadrna tečaja sta popolnoma uspela in ugodila zastavljenim ciljem, saj je večina navdušenih udeležencev izrazila željo, da bi društvo kot dopolnilo k praktičnim izkušnjam, ki so si jih ob tej priliki nabrali, priredilo tečaj za doseg spričevala za upravljanje motornih čolnov in jadrnic za plovbo do 20 milj od obale.

Koristne poletne priprave naših atletov

Tudi za atlete se poletne počitnice končujejo. Običajnega poletnega premora, časa ko ni tekmovalj, je konec. Prav v teh dneh so na sporedu že prva tekmovalja druge polovice sezone. Tudi v času, ko ni bilo tekmovalj, atleti niso počivali. Čas so izkoristili za temeljite priprave na tekmovalja, ki jih čakajo.

Tako je bilo tudi z našimi atleti. Nekateri so se pripravljali doma, drugi pa so se na priprave podali kam drugam. Za to drugo možnost sta se odločili dve skupini Borovih atletov. Prva je izbrala Kranj. Tja so se podale štiri atletinje in njihov trener. Večino časa, ki so ga tam prebili so posvetili treningom, podali pa so se tudi na krajše izlete in obiskali Brnik, Krvavec, Jezersko, Bohinj.

Prenočevali so v dijaškem domu, kjer v poletnem času stanjujejo mladi iz vsega sveta. Jutranji trening je bil posvečen predvsem atletskim panogam, popoldne pa so se ukvarjali z raznimi igrami.

Druga skupina pa je svoje priprave izvedla v Postojni. Sestavljali so jo atleti Bora in Devina. Med gostoljubnimi Postojnčani so se počutili kot doma, saj so imeli na razpolago vse, kar so potrebovali. Tako telovadnico kot stadion so lahko uporabljali kadarkoli, na voljo pa jim je bil tudi kombi dijaškega doma s šoferjem.

Kar se tiče treningov so ti potekali redno, saj jim je bilo vreme naklonjeno. Istočasno se je na pripravah v Postojni mudila tudi zvezna jugoslovanska reprezentanca, tako da so se lahko mladi atleti marsikaj naučili.

Spoprijateljili so se seveda tudi s člani tamkajšnjega atletskega kluba, katerim so tudi pomagali pri organizaciji in izvedbi atletskega tekmovalja, ki je bilo takrat na sporedu.

Slovenski atleti so se tako z novimi izkušnjami vrnil domov, pripravljeni za nove nastope. Pokazalo se je, da so take priprave koristne zaradi novih, različnih izkušenj in pa zaradi

spremembe okolja in običajnega načina treninga.

(C. D.)

OBVESTILA

ŠD Polet - košarkarska sekcija sporoča, da se prične treninzi za minibasket. Treninzi bodo ob ponedeljkih in sredah. Prvi trening bo v ponedeljek, 5. 9., ob 17.30 v društvenih prostorih. Vabljeni novi igralci.

SZ Bor - košarkarska sekcija obvešča, da se bodo treninzi za mladince (letniki 1965-66-67) pričeli v ponedeljek, 5. septembra, ob 20. uri na stadionu »Prvi maj«.

MLADINSKO ŠP v smučanju na vodi bo od danes, 3. sept., v Sambuci na Siciliji. Na tej prireditvi bo nastopilo več kot 100 tekmovalcev iz vsega sveta.

Danilo Lokar

Ptičarjeva žena

»Še to bi se manjkalo,« sem menil, a veliki ptičar s svojimi opazovanji še ni končal. Takole je razpredal:

»To je bilo samo v meni, da hoče ptica nekaj povedati, ne pa v ptici. Ona samo poje in to je vse. Pesem je vse, ker za njo ni nič skritega. Pesem živi samo sebe. Saj tudi drevo nikomur nič noče, temveč samo raste, sonce nič noče, temveč samo sije.«

»To ste pa res pravično spoznali,« mi je bolj uslo, kot da bi bil hotel gospodarju pritrjevati. A ptičar ni še prišel do kraja.

»Prinašali pa so mi moji žvižgavci in čebļavci v suhoto dobrih in loge s studenci, gaje in drage potočki, v katerih so prej živeli in valili. Tudi sum voda in trav, sonce in hlad in cvetje in luč in vetrove so mi prinašali. In zato sem lahko ure in dneve in tedne med njimi prebil, ko sem jih gledal,

4.

poslušal in o njih nemih gibih premišljeval. Vedel sem nazadnje, da je njihova volja enotna, peti, a kjer do tega ne pride, izražati življenje kratko in malo — spočitost, jutro, luč, žejo in glad — predvsem to.«

Ptičarjeva globoka in obsežna izpoved me je prizadela. Razumel sem tudi, da mora biti mož izrpan in zdelo se mi je pametno, da mu privoščim nekaj oddiha. Potrebno je bilo, da sam zagovorim in se gospodar malo razgleda. Rekel sem:

»Ko ste bili še na našem dvorišču, so bile vse stene zavešene s kletkami. Tudi od stropa je viselo na gosto in celo na tleh ni imela noga kam stopiti. Spominjam se juter, ko je dosegla jata indonezijskih papirg številko sto. Bile so zvečine svetlo modre, nekatere zelenkaste po hrbtu, a rumene po trebuščku. Cvrčale so, klepetale so kar naprej, ko so drugi letavci že potihnili. Videti je bilo, da so izpod drugega, bolj milega neba doma. Zdelo se mi je, da kljun spodbuja kljun. A imele so te papige tiste majhne, ostre, močno zavite kljune, kakor kavlje, ki so se zdeli zakopani v perju. Potem pa Marička! Tista verberica je bila kaj ljubezniva, ko se je v kollesju poganjala naokoli. Razodevala je isto vnemo,

kakor da šviga z veje na vejo. Puščica. A ker ni imelo kolo konca, se je vrtela sama okoli sebe. Kakor ponorjeni so bili otroci, ko si šli iz šole in so prišli mimo. Tudi Marički, verberici, je moralo biti všeč spričo otrok, ker se ni ustavila. In potem še iz daljave krik — Marička! — to so bili šolarji, ki so odhajali. Otroci so čutili z živaljo.«

»Otroci so mi nekoč splašili čuka, medtem ko sem mu pripravljaj stojalo. Zletel mi je pri vratih, da nismo opazili kdaj, a kmalu smo ga odkrili v starem orehu pred hišo. Posmehljivo nas je gledal, čuk ima nekaj zasmehljivega na sebi. Moja žena ga je krstila za Evgena, imela je to strast, da je rada dajala imena, in rekel sem: pravi Evgen, Evgen.«

»Kaj pa naprej?«

»Čuka Evgena smo ves dan vabili z oreha. Prinesel sem mu na deski nekaj nasekljanih pljučk, pa se ni zmenil, ošaben je bil.«

»In, in —«

»In preletel se je. Najprej se je selil v orehu, v vrhu, visoko, pod večer pa se je premaknil na streho nad orehom, nad kavarno. Nismo ga več videli.«

Naročnina: Mesečna 9.000 lir - celoletna 108.000 lir. - V SFRJ številka 6.000 din, naročnina za zasebne mesečno 100.000, letno 1000.000 din, za organizacije in podjetja mesečno 140.000 letno 1400.000 din.
Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374
Za SFRJ - Žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Gradišče 10/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 39.000 lir. Finančni in legalni oglaš 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglaš 550 lir beseda. Ob praznikih: povprek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi, iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPI.

primorski dnevnik

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD Stretto De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Uspela dveurna stavka zaradi odpusta v Osoppu

VIDEM — Nekaj sto delavcev industrijskega območja v Osoppu se je včeraj dopoldne udeležilo stavke, ki jo je oklical Zveza kovinarskih delavcev (FLM) «Alto Friuli» v protest proti takojšnjemu odpustu sindikalnega predstavnika Massima Vittija in začasnemu suspenziji drugih treh sindikalistov tovarne De Simon.

Kot smo že poročali, je vodstvo podjetja De Simon Spa Massima Vittija, Paola Chiappolina, Adriana Londera in Remigia Stefanattija obdoližilo industrijskega vohunstva, ker so v njihovih garderobnih omari našli dokumente, ki naj bi sodili v strogo rezerviran tovarniški arhiv in se nanašali na proizvodnjo ter osebje v De Simon Spa. Za vodstvo podjetja je bil to dovolj tehten razlog, da je brez oklevanja sklenilo odpust.

Ukrep je nemudoma vzbudil ogorčenje in protest sindikalnih organizacij, ki so vodstvo podjetja De Simon Spa prijavile pretorju v Humin. Sodna razprava je napovedana za 6. september, medtem pa so delavci včeraj v znak protesta za dve uri prekinili roke. Stavke, ki je trajala med deveto in enajsto uro dopoldne,

so se udeležili tudi kovinarski delavci širšega območja zgornje Furlanije. Predstavniki sindikalnih organizacij so ob tej priliki izrazili svoja stališča do obnašanja vodstva podjetja De Simon: Vittij in tovarniški svet nista razpolagala z nobenim dokumentom, ki bi bil rezervirana last podjetja, temveč je šlo preprosto za zapiske, v katerih so si sindikalni predstavniki beležili odsotnosti z dela, število izdelanih avtobusov (podjetje namreč proizvaja avtobuse v okviru konzorcija Inbus) in druge podatke, ki jih vodstvo ni imelo navede posredovati delavcem. O problemu izostankov z dela so na primer sindikalisti dobivali le delne podatke, čeprav jih še kako zanima, koliko delavcev je odsotnih zaradi bolezni, koliko s sindikalnim privoljenjem itd. Vodstvo podjetja je torej, po besedah predstavnika področne Zveze kovinarskih delavcev Gianfranca Nascimbena, našlo le skicirane preglednice omenjenih podatkov, ne pa skrivnih dokumentov podjetja. To pa z industrijskim vohunstvom, s katerim je prišlo na dan vodstvo podjetja, nima nobene zveze...

V Missisipiju usmrtili posiljevalca

V kaznilnici Parchman v zvezni državi Missisipi so včeraj usmrtili Jimmyja Leeja Graya, ki je bil pred sedmimi leti obsojen na smrt, ker je posilil in umoril triletno dekletce. Včerajšnja usmrtitev je prva v Missisipiju v zadnjih 19 letih. Na sliki: Truplo jetnika po eksekuciji. (Telefoto AP)

Jezuiti: elitna vojska cerkve na 33. kongregaciji

RIM — Včeraj je bila odprta 33. generalna kongregacija Jezusove družbe (jezuiti) v generalski kuriji reda. Odprtju kongregacije je prisostvoval papež Janez Pavel II., ki je somaševal skupaj s 220 «očetimi volinci».

Včeraj je bilo prvič v zgodovini, da je papež bil navzoč na odprtju kongregacije, ki bo izvolila novega predstojnika reda, ali generala kot mu pravijo jezuiti.

Dogodek je zelo pomemben v zgodovini katoliške cerkve, saj ji je bil jezuitski red vedno v najbolj trdno oporo pri vseh političnih, verskih in kulturnih homatijah od 16. stoletja dalje.

Kaj je papež rekel včeraj jezuitom, ki štejejo na svetu 26.000 članov ter so zato najbolj številni red v cerkvi? Predosem jim je položil na srce pomembnost «četrtre zaobljube», to je brezpogojne poslušnosti papežu. Prav ta četrtja zaobljuba je v temeljih značilna

za jezuitski red. Ostali cerkveni redovi polagajo zaobljube za ubožnost, čistost in pokorščino (svojemu predstojniku), jezuiti pa se še obvežejo za brezpogojno pokorščino papežu.

Druga naloga, ki jo cerkev zaupa jezuitom je boj proti brezbožništvu, kar je že storil pred njim papež Pavel VI.

Iz papeževih besed je bilo razvidno, da cerkev še vedno računa na jezuitski red kot na svojo elitno bojno enoto. To je Janez Pavel II. izrecno omenil, ko je dejal, da morajo ostati «taki kot so bili ob svojem nastanku v letih protestantske reforme».

Družbo Jezusovo je ustanovil Španec Ignacij De Loyola kot elitno družbo (po vojaškem vzorcu) za boj proti krivoverstvu in za čistost katoliške cerkve.

V Idriji bodo odkrili kip Alešu Beblerju

IDRIJA — Ob letošnjem občinskem prazniku, ki ga v idrijski občini slavi 1. oktobra v spomin na ustanovitev brigade Janka Premrla — Vojska, bodo v najstarejšem slovenskem rudarskem mestu svečano odkrili doprski kip dr. Alešu Beblerju — Primožu.

Doprski kip, ki je delo akademskega kiparja Marjana Keršiča — Be-

lača iz Ljubljane, bo stal pred staro osnovno šolo v središču mesta. Dr. Aleš Bebler, častni občan idrijske občine, se je rodil v Idriji leta 1907, a umrl 12. avgusta 1981 na poti na Vojsko nad Idrijo, kjer je hotel preživeti, kot vsako leto dotlej, svoj dopust.

Dr. Aleš Bebler — Primož je kot znan revolucionar, španski borec, narodni heroj, rezervni generalmajor, družbenopolitični delavec, diplomat, publicist in vnet zagovornik neokrnjene narave zapustil bogato dokumentacijo svojega razgibanega življenja.

Postavitve spomenika dr. Alešu Beblerju — Primožu, ki je imel nad vse pomembno vlogo pri organiziranju NOB na Primorskem že od oktobra 1942 dalje, sodi v okvir proslav ob 40. letnici priključitve Slovenskega Primorja in Istre k Jugoslaviji in ustanovitve 9. korpusa NOV Jugoslavije, ob rožene pesti primorskega ljudstva v NOB.

JOŽE OBLAK

Oče ubil sina

BOLOGNA — Srdit prepir med očetom in sinom je imela včeraj v Bologni tragičen epilog. 53-letni Roberto Lambertini je v svoji ihti zašel tako daleč, da je s pištolo smrtno ranil 25-letnega sina.

Kreganja so bila v družini Lambertini že dalj časa na dnevnem redu, zaradi trdega in nasilnega očeta, ki ni hotel sprejemati dialoga.

Do tragedije je prišlo v četrtek zvečer, ko sta se oče in sin iz še nepojasnjenih vzrokov nenadoma sprla. Prisotni sta bili mati in sestra, ki sta ju zaman skušali miriti. V slutnji, da se ne bo kreganje končalo samo s pretepanjem, je mati stopila na cesto po pomoč; medtem pa je oče prijel za revolver in sina ustrelil v prsi. Po dejanju se je zaprl v sobo in si skušal vzeti življenje. Strel v glavo pa ga je samo oplazil, tako da bo okrevljal v 15 dneh.

Benetke: razočaranje ob prvih predstavljenih filmih

BENETKE — Festival v znamenju slikarstva. Prav v teh začetnih dneh so odprli v Museu Corer, na pobudo odsekov Bienala za likovne umetnosti in film, razstavo «Le montagne incantate», ki predstavlja 20 let slikanja velikega italijanskega režiserja Michelangela Antonionija. To so akvareli, olja in kolaži majhnega formata, nekakšne matrice za fotografske povečave, ki poudarjajo kontraste in sozvočja ob vedno isti temi: strmine, vrhovi gora in nebo.

Razmerje film - umetnost pride do izraza tudi v prvencu «Divergenze parallele» vsestranskega multimedialnega umetnika Renata Meneghettija, ki se predstavlja v nekompetitivni sekciji Venezia De Sica. Delo samo ni preveč filmsko izdelano; je pa svojevrsten dokument točno opredeljenega umetniškega proizvajanja in eksperimentiranja, ki sintetizira v individualnih umetniških — življenjskih izkušnjah tudi splošne namerne in ustvarjalne preokupacije generacije artistov, konec sedemdesetih in začetek osemde-

setih let.

A vrtno se k uradnemu sporedu festivala. Včerajšnji trije naslovi v konkurenci niso bili preveč spodbudni. Plakati vzhodnonemškega Der Aufenthalt (italijanski dobeseden prevod: «Il soggiorno») kažejo obraz mladega, preplašenega človeka, ki je na pol zakrit z gosto mrežo. Režiser Franz Pleyer je študiral v petdesetih letih na slavnem praškem FAMU in nam pripoveduje dokaj linearno zgodbo o zli usodi navadnega nemškega vojaka, ki se znajde po vojni, po sili razmer v poljski ječi, osumljen za zločin, ki ga ni storil. Tu doživi nerazumevanje in kruto ravnanje s strani stražnikov poljskih in celo nemških zapornikov. Slednji so res odgovorni za svoje zločine. Morda preveč semplistična poanta (predvidljiva fenomenologija in eksces; znotraj totalne institucije — zapora) in naravnost nujen happy end («pravica zmaga» ali «vsako vztrajanje je poplačano») motijo drugače spretno roko režiserja.

V sekciji «Venezia giovani» smo videli delo režiserja dokumentarnih in igranih filmov (Black Stallion) (Mai gridare al lupo). Film ki gotovo zasluži nagrado za popularnost, saj vsebuje vse sestavine za to. Pustolovščina: mladi glasbenik se natopi čisto sam v tundre skrajno severne Kanade, da bi študiral življenje antarktskih volkov. Spektakularnost: lepa fotografija, izredni posnetki živalskega življenja, itd. Simpatija. Moralna (moralistična) podlaga: stehnologiziran etnolog se približa predkulturni, živalski instinkti ravnju življenja; nujna obsodba vseuničujoče civilizacije, coca cole. Tudi najbolj pričakovani film dneva, Sasame Yuki (Neve sotile) Japonca Kona Ichikawe, je razočaral. Ichikawa, ki je film Kurosawa - Ozu - Mizokuchi, je na zahodu znana predvsem zaradi atimilitarističnega L'arpe Birmana (1956). Njegov zadnji film je odraz tipične družinske komedije ali bolje melodrame. DAVORIN DEVETAK

N. V. Gogolj: Taras Buljba

(45.)

riše: Željko Lordanić

